DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 53. SZÁM. 1930 MÁRCIUS 5. SZERDA.

12 FILLÉR

Ketten beszélgetnek

Ketten beszélgetnek a kávéház meghitt sarokasztalánál. Most nem a nehéz gazdasági helyzet sötét képét festegetik, nem a penz müvészi elrejtőzködéséről, illetve a nagyon is jól látható pénztelenségről szól a duett, még nem is a Boeskay a bajnoki listáu való hatalmas előreszökkenése fölött ujjonganak — ez a téma már a tegnapé — miről beszélhetnének másról, mint Galli Curciról, az ő 4000 dolláros — 22.700 pengős — fellépési dijairól és hirtelen eltávozásáról, itthagyva a szépséges fővárosban csapot, papot, Városi Szinházat, pesti publikumot és Szevillai borbélyt.

Erről beszélgetnek a szomszédos nagy müvész asztalnál is éppenséggel nem titkolt kárörömmel, ennél a témánál pihennek meg a sakkozók, egy-egy merészebb lóugrás után és a kétségtelenül erősen felekezeti jellegü ügynök asztalánál is erről humorizálnak: egy-egy humorfoszlány ide is elszáll: „nur die Galli" — egy szóval ez ma az aktuális beszédtárgy mindenfelé, hát ők is ezt szövik-fonják.

— Nos, mit szólsz hozzá? Ugy-e megint kivágtuk a rezet? Galli Curci ide, Galli Curci oda, a magyar megint megmutatta, hogy nem jár a külföld járó-szalagján. Hiába reklamirozták a fenoményt, hiába kürtölték világszerte a hangesoda dicsőségét, mi megtöltöttük két izben a Városi Szinház óriási hodályát, hogy egy talpalattnyi hely se maradt üresen, kiszurkoltunk magunktól egy este egy szinházban — csak ugy hozzávetőleges számitással — vagy 35.000 pengőt, dehát megérte. Megérte. Megmutattuk, hogy minket nem lehet becsapni.

— Ugyan kérlek — veszi át a szót társa — mit mutattunk meg? Azt, hogy balekek vagyunk. Kidobunk az ablakon 35.000 pengőt egy este, csak azért, hogy megállapitsuk: a nagy énekesoda hangja már elkopott; ahogy ő énekel, ugy tucatszámra énekelnek itt nálunk az énekesnők. Galli Curci zsebrevágta a három estére kikötött körülbelül 70.000 pengőt, mondjuk, ebből visszaküldi az egy elmaradt estére szóló részt és 45.000 pengővel vigan robog az expressen, mindenek szerint szidva a kulturátlan barbár magyarokat, akik nem tudták értékelni őt és nem tudták megkiméini benne a nőt.

— Eltérsz a tárgytól. Hiszen szó se róla, nagy pénz a négyezer dollár, dehát a kulturnivó, az is valami, hogy a kulturfölényről ne is beszéljünk. Elvégre furcsa lett volna, ha Prága és Bukarest után mi nem hallottuk volna az isteni divát.

— No hát meghallottuk! Neked legyen mondva. Tudod, mit jelent ez a négyezer dollár egy este? Közel 23.000 pengőt. Ennyit szórtunk ki a külföldnek, hogy a Galli Curcinál is aktuálisabb témát érintsem, amikor itt nem számitolják le egy 500 pengős váltódat, hacsak nincs házad a Piac uccán, amikor itt kéthároméezer pengős adósság miatt, hogy az olcsóbb halálnemet válaszszák, a negyedik emeletről ugrálgatnak le az emberek, amikor tiztizenötezer pengős passziva miatt kényszerügyvezséget kénytelen kérni Mammuth Textill és társa, amikor a Szanálási Nyugdijas havi 250 pengővel kinlódik elsejétől harmincadikáig, amikor egy egész tisztviselői élet nem elegendő arra, hogy az öregség gondtalan napjaira 20.000 pengőt megtakaritson, amikor száz üres fehér ágy áll üresen az Auguszta szanatoriumban, mert nincs pénz, amikor a tüdővész siralomházait nem lehet ártalmatlanná tenni, mert nincs fedezet reá. Nos, mondjak még egy pár amikort?

— Elég! Kegyelem! De hát azt csak mégis megengeded, hogy a mai nehéz viszonyok között a müvészetet sem szabad elhanyagolni? Nem rekeszthetjük ki magunkat a nagyvilág kulturközösségéből?

— Müvészet? Helyes! Azt is istápolni kell okkal és móddal. Bolond ember volna, aki azt mondaná, hogy amig más, égető kérdéseinket meg nem oldottuk, zárjuk be a szinházat, dobjuk sutba a festők és szobrászok alkotásait, ne vegyünk könyvet. De amig szegény Cholnokynak az összekötő hidról, zsebében 40 fillérrel és két tégladarabbal a Dunába kellett ugrani, amig Gara Arnoldnak főbe kellett magát lőni, — mert az egyiknek irásaira, a másiknak képeire nem akadt vevő, amig neves szinészek szerződés nélkül tingli-tangliznak a brettlin, el lehettünk volna Galli Curci nélkül is, egy szemernyit sem rontott volna a magyar név kultur-presztizsén, ha nem szerencséltetett volna minket....

Igy folyt le a beszélgetés kettejük között egy ideig. Azután elhallgattak. Kinéztek a kávéház ablakán az ucca forgatagába és elnézték, hogyan rohannak az emberek halasztást kérni, árverés felfüggesztést, egy kis irgalmat.

Egyszerre csak felejük tineg: kipp-kopp! két iromba vaslábán az ismeretes hadirokkant és kéveslevelezőlapokat kinál.

— Van Galli Curci levelezőlapja? — kérdi a kulturfölényes.

— A nagy müvészről? Van kérem. Tessék! — és szolgálatkészen, örömmel teszi le a vaslábas rokkant az asztalra a lapot.

— Mi az ára?

— Negyven fillér.

— Hiszen eddig csak 20 filléres volt egy ilyen levelező-lap?

— De kérem, ilyen világhires énekesnő!....

— Ne garasoskodj! — sugta oda a kulturfölényesnek társa és azután ő is kért egyet és nézegette a szépnek éppen nem mondható világesoda képét.

— No ennyit megér! — állapitotta meg röviden és határozottan. És azután tovább nézegettek ki az uccára

Bombamerényletek, sorozatos gyilkosságok a szerb-bolgár egyezmény után.

Négy bombával felrobbantották Pirot szerbiai városban a Hotel Nationalt. — Egy halott és 25 sebesült.

Belgrád, márc. 4. Párját ritkitó bombamerénylet történt hétfőn este a bolgár határtól 30 kilométernyire fekvő Pirot keletszerbiai városban, a legforgalmasabb utcán. — Két ismeretlen férfi álldogált a Hotel National közelében és mindegyiküknek kezében két-két nagyobb csomag volt.

Egyszerre az egyik férfi odaszaladt a szálloda elé

és a két csomagot a kapu elé hajitotta.

Ugyanakkor a másik ember a **Hotel National kávéházának ablakába vágta a maga két bombáját és körülbelől egyidejüleg robbant fel mind a négy. — A hatás leirhatatlan volt.**

A fő-utcán a kora esti órákban sokan sétáltak és a kávéház zsufolva volt.

A vendégek közül 9 sulyosan megsebesült, az utcán sétálók közül pedig 16 járó-kelő feküdt sulyosan megsebesülve a földön.

Mind a 25 sebesültet a piroti kórházba vitték.

Nyolcnak állapota életveszélyes s egy bádogos már meg is halt a kórházban.

Az áldozatok piroti polgárok, hivatalnok vagy hivatalos személyiség nincs köztük. — **A merénylőknek sikerült elmenekülniök.** A városban óriási az izgalom. Politikai körökben a legnagyobb felháborodással beszélnek az esetről és kétségtelennek tartják, hogy bolgár komitácsik müve volt. Alig néhány napja, hogy létrejött a jugoszláv és a bolgár kormány megbizottai között a határegyezmény, amelyet Szófiában már alá is irtak. — Nyilvánvaló, hogy

a komitácsik ezzel a merénylettel akartak tüntetni az egyezmény ellen.

A kormányhoz közelálló körök véleménye szerint a merényletnek kedvezőtlen hatása lesz a jugoszláv-bolgár viszony kialakulásához.

Pirotban tartották meg annak idején az első bolgár-jugoszláv konferenciát, amely a határegyezmény megkötéséről tárgyalt és a tanácskozás éppen a Hotel Nationalban volt.

Belgrád, márc. 4. A „Pravda" cimü szerb lap a piroti bombamerényletről, melynek következtében 25 ember megsebesült és egy meghalt, a következőket irja: — Megint egy ujabb merénylet azoknak a borzasztó és eszeveszett merényleteknek sorából, melyeket fizetett macedon banditák követtek el, még hozzá olyan városban, melyben nem régen jött létre a jugoszláv-bolgár teljes egyetértés első eredménye. A macedon banditák éppen abban a pillanatban, amikor meg kellett kezdődni Jugoszlávia és Bulgária között a biztos békének, ujabb gaztetthez folyamodtak, hogy Belgrád és Szófia között megzavarják az egyetértést. A lap a továbbiakban hozzáteszi, hogy ez ujabb gonosz tett szükségessé teszi a macedon mozgalom végleges likvidálását.

A macedon párt lapjának főszerkesztőjét meggyilkolták.

Szófia, márc. 4. **Pungevet,** a macedon párt lapjának a Vardarnak főszerkesztőjét a védelmezésére kirendelt **társával együtt meggyilkolták.** A gyilkosságnak valószinü leg visszahatása lesz a belső politikai életre.

Szófia, márc. 4. Pungevet gyilkosa Angelov és Ivanov kocsánai születésü macedonok voltak, akik legutóbb Küstendilben laktak. A két gyausitott bevallotta a gyilkosság elkövetését. A kihallgatás során nyilvávalóvá lett, hogy a gyilkosságot két egymással szemben álló macedon párt ellenségeskedésére vezethető vissza.

Hat gyilkosság az egyezmény aláirása óta.

Szófia, márc. 4. A lapok jeentése szerint a határ körzetben két ujabb gyilkosság történt, amelynek áldozatai bolgárok voltak. A lapok hangoztatják, hogy

a szerb-bolgár egyezmény aláirása óta már ezekhez hasonló hat gyilkosság történt.

A Jugoszláviához csatolt bolgár nyugati vidékekről elmenekült lakosok szintén megerősitették ezeket a gyilkosságokat és jelentést tettek a jugoszláv területen maradt bolgurok nyomorusságos helyzetéről. **Különösen a határközelében lévő két koncentrációs táborban, ahol négyezer fogoly van elhelyezve, élnek borzasztó sorsban a bulgárok, mert a táborok mocsaras helyen vannak.**

Kérik a gyilkosságok és letartóztatások megszüntetését, valamint a bolgár iskolák és templomok megnyitását, végül a menekülteknek otthonukba való visszabocsátását, a neuillyi békeszerződés revizióját és az elcsatolt vidékeknek az anyaországhoz való visszabocsájtását sürgették.

Baltazár Dezső püspök csütörtök délben érkezik haza

Nagy ünnepélyességgel fogadják a hivek a püspököt az állomáson.

Ismeretes, hogy dr **Baltazár** Dezső püspök több mint tiz napja elutazott Debrecenből, hogy Magyarország érdekében Párisban és Londonban tárgyalásokat folytasson a magyarbarát politikusokkal és igyekezzék a hangulatot külföldi barátai körében mellettünk javitani.

Most, hogy a püspök értesitést küldött haza, miszerint csütörtökön délben a gyorsvonattal megérkezik, hivei, tisztelői és barátai elhatározták, hogy méltó fogadtatásban részesitik a külföldi misz sziót járt püspököt.

Nemcsak a presbitérium, hanem a templomegyesület és a Péterfiauccai egyházrész nagyobb küldöttsége is megjelenik és egy-egy szónok tolmácsolja ezeknek a testületeknek s a mögöttük álló tömegeknek üdvözlését.

A fogadtatás csütörtökön délben az I. osztályu váróteremben folyik le. A részletes programmot a csütörtök reggeli számban közöljük.

Bakker asszony sirvafakadt a magyar telepesek helyzetének láttára

Bukarest, március 4. Bakker Vian Bosse asszonynak a népszövetségi ligák uniója brüsszeli értekezletén a romániai kisebbség szomoru helyzetéről előterjesztett jelentésével kapcsolatban kifejlődött vita, melyben Románia részéről Stoica szólalt fel. Ez Bukarestben a sajtóban élénk feltünést keltett annál is inkább, mert Stoica, ki a félhivatalos Orient Rádió ügynökségének főszerkesztője, a vitáról szóló tudósításhoz azt a megjegyzést füzte, hogy Bakker asszonyt romániai utja alkalmával a magyar párt részéről Willer József és Jakabffy Elemér, a német párt részéről pedig Brandsch Rudolf hamisan informálták. Nae Jonescu a Cuvantul cimü bukaresti lapban ezeket irja: Nem lehet védeni azokat a kisebbségeket, akik Bakker asszonynak a tájékoztatást adták. Azt, ami reánk nézve célzatosság, a kisebbség szempontjából nem célzatos. Jó lenne, *ha az erdélyi románok visszaemlékeznének arra, hogyan informálták ők annak idején Scotus Viatort.* Az Orient Rádió mindössze három kisebbségi bünöst emlit, de vajjon csak ennyien informálták Bakker asszonyt, *hiszen Bakker asszony találkozott Maniu miniszterelnökkel is.* Kolozsvárott pedig a nemzeti parasztpárt egyik tagja is. Jobb lett volna, ha az Orient Rádió nem avatkozott volna bele ebbe az ügybe.

Jakabffy Elemér az egyik temesvári lapban igy nyilakozott:

— Bakker asszony rajtam kivül még sokakkal érintkezett és szerzett információt. *Ami a magam információját illeti, én itthon a románok előtt mindig erőteljesebb kritikát szoktam gyakorolni, mint külföldön és idegenek előtt. Bakkernét megdöbbentette az, amikor Temesrékáson a magyar telepesek helyzetét látta. Bakkerné a 30 telepes szemeláttára sirva fakadt és azt kérdezte, miért nem megyünk e telepesek ügyével az európai nagy nyilvánosság elé.* Felvilágositottam, hogy a telepesek ügyében szóltam a Népszövetség előtt. Elküldöttem neki azt a panaszíratot, amelyet a Népszövetséghez beadtunk a telepesek ügyében, valamint azt a választ, amelyet Titulescu adott a Népszövetség ülésén ebben az ügyben. Ezzel kapcsolatban mindjárt bebizonyitottam Bakker asszonynak, hogy amit Titulescu a Népszövetség előtt igért, és amely igéret alapján hozta meg a népszövetség azt a döntést, mely szerint a kisajátitast szenvedett *magyar telepesek 200 ezer aranykorona kártéritést kapnak, Titulescunak ezt az igéretét, amelyet a román állam nevében tett, a román kormány mindmáig nem váltotta be.*

A honvédtisztikar fizetésrendezése

Az uj fizetések március elsejétől kezdve érvényesek.

Budapest, márc. 3. **Gömbös** Gyula honvédelmi miniszter uj alapokra fektette a honvédség tisztikarának fizetési rendszerét és különösen a századostól ezredesig terjedő kategóriákban olyan fizetést állapitott meg a tisztikar tagjainak, amely az eddigi pótlékok megszüntetése után is a mainál kedvezőbb helyzetet teremt. Az uj rendezéssel kapcsolatosan a honvédelmi miniszter törölt a pótlékokon kivül más, felesleges kiadási tételeket is, ugy hogy a fizetésrendezés az államkincstár számára ujabb megterhelést nem jelent, sőt a honvédelmi tárca költségvetése — a hirek szerint — még valamivel csökkeni is fog.

Az uj fizetések március elsejétől kezdve, értesülésünk szerint — hozzávetőleg a következők:

Főhadnagy 340 pengő,
Százados 500 pengő,
Őrnagy 600 pengő,
Alezredes 700 pengő,
Ezredes 800 pengő.

Az uj rend értelmében az ezredesi fokozaton a jövőben csak nagyon kevesen jutnak tul, mert a honvédelmi miniszter vissza akar térni a régi békebeli gyakorlati rendszerhez, amikor a tiszti karrier végső állomása rendesen az alezredesi vagy ezredesi rang volt.

HORTOBÁGYI JUHTURÓ
Mindenütt kapható! Termel:
Orsz. MTK Magy.
Tejszövetkezeti Központ
Budapest, J. Horthy Miklós-ut 119-121.

A debreceni Háztulajdonosok Egyesülete a pénzügyminiszteriumban interveniál a házadó és lakásrendelet módositása érdekében.

A Háztulajdonosok Egyesülete elnökének nyilatkozata.

A Háztulajdonosok Egyesülete legutóbbi gyülésén érdekes indítványt fogadott el. Az indítványra vonatkozólag kérdést intéztünk Bíró Sándorhoz, a Háztulajdonosok Egyesületének elnökéhez, aki az alábbiakat mondta:

— Legutóbbi gyülésünkön részletes tárgyalás alá vettük egy, a pénzügyminisztériumba küldendő intervenciónk tervét, mely előre kiemelem és hangsulyozom — nemcsak a háztulajdonosok, hanem egyben és éppolyan mérték ben a lakók érdekeit szolgálni is hivatva van. Általában a mi egyesületünk a legkevésbé megvádolható — erre eddigi multja is tiszta képet és garanciát nyujt — olyan egyoldalusággal, mely kizárólag az egyesület érdekeit képviselné kifejtett munkálkodásunkban. Általában a mai nehéz helyzet annyira egybeforrasztotta társadalmi osztályaink problémáit, hogy aki egészséges és valóban hasznos, az általános helyzet javítását célzó munkát akar végrehajtani, annak nem lehet az érdekkörébe vágó egyesület bajait kizárólagosan megkisérelni orvosolni, mert a mai helyzet javítása csak olyan módon történhet meg, ha az egyformán sujtott társadalmi rétegek összefognak és együttmunkálkodásukból születhet meg az általános helyzet javítása, ami aztán egyformán minden rétegére társadalmi osztályainknak, egyformán jótékony hatást fog gyakorolni. Csak megértéssel lehet e vitás problémákat elintézni.

— Intervenciónk *az adótörvény 20. paragrafusának módositása érdekében történik, ami magával vonná ugy lakókra, mint házigazdákra a helyzet javulását. Mert természetszerüleg, ha a házigazdákat kisebb köztehet nyomja, a lakást még a most életben levő áraknál is jóval olcsóbban képes kiadni.*

— Más irányban is szeretnénk változtatásokat elérni. Igy például szintén az adótörvénnyel kapcsolatosan nagyjelentőségü lenne, ha az évközben levő változások szerint módositanák a kivetett adót. *Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy a novemberben beadott házbér vallomások alapján vetik ki egész évre az adót. Már mostan, hogyha évközben a lakó elmegy és nem tudja a gazda kiadni, vagy uj lakó költözik bele minimálisabb bérfizetéssel, a differencia ellenére is marad a novemberi vallomáskor beadott bér után kivetett adó egész esztendőn keresztül.*

— Ilyen akadálya van például az Ipartestület mult hetekben küldött átiratában *célzott bérkorlátozásnak is, melyet még azon esetben is, ha módjában lenne a ház és üzlethelyiség tulajdonosának leszállitani, akadályozza az hogy neki a régi bér szerint kell egész évre fizetni az adóját s igy a leszállitás mellett előállott költséget viselni.*

— Ezeknek a szabályoknak módositását próbáljuk elérni és hisszük, hogy ugyanakkor, mikor saját érdekeinket szolgáljuk vele, szolgáljuk egyben teljes és a mienkkel egyenrangu mértékben a lakókét is. *(k. i.)*

Pusztitó áradás dél-Franciaországban

A lakosság a tetőkre menekül. — Sokan a vizbe fultak.

Páris, március 4. Az ország délnyugati részén az utóbbi napok szakadatlan esőzései következtében az árviz mind válságosabb méreteket ölt. A megdagadt folyók elnötötték a helységeket, vizzel árasztották el a mezőhket, elragadták a hidakat és megrongálták a vasuti töltéseket és országutakat. A közlekedés több ponton teljesen megszakadt. Az árviz számos helységet körülzárt és teljesen elvágott a külvilágtól.

Toulouse, március 4. A délnyugati részeken, Tarn, Haute, Garonne, Ande és Aveyron megyék szenvedtek legtöbbet az árviz miatt.

A vizbefult személyek számát harminckettőre becsülik.

Különösen a Tarn folyó okozott nagy pusztitásokat. Albitől kezdve egészen Moissacig a folyómenti községek mind viz alatt állanak. Villemurban több ház beomlott.

Attól tartanak, hogy a romok alatt több ember lelte halálát. Az egyik gyártelepen 600 munkást zárt el a viz a külvilágtól.

Castresben a hid beomlott. A város teljesen viz alá került. A hatóságoknak 200 hajléktalant kell ellátniok. Mazametben két ember fult a vizbe. Montaubanban a mentési munkálatoknál segédkező katonák közül tiz eltünt. Montauban és Toulouse között az országutat elmozta az árviz. Saint Sulpiceben két hid beomlott. A viz a házakba is betört. Cahuzacban és Brive között a vasuti összeköttetés megszakadt. Laveutra éjszaka tört rá a vizáradat. A vészharang riasztotta fel a lakosságot.

Montauban, március 4. Az árvizek következtében a mentési munkálatok gyorsabb tempóban folynak.

A lakosság nagy része a tetőkre menekül, a vágóhid tetején mintegy 30 ember vár segitségre. 400 ember maradt hajléktalan. Montauban környékén a helyzet válságos.

Tardieu miniszterelnök 400 ezer frank gyorssegélyt utalt ki a károsultaknak. Kijelentette továbbá, hogy holnap a kamarában 30 millió frank hitelt fog kérni gyorssegélyként.

Avignon, március 4. Ma délelőtt katonai különitmény indult utra, hogy résztvegyen Franciaország délnyugati részében pusztitó árviz veszedelem munkálataiban. Rövidesen utrakel egy másik, szintén száz emberből álló különitmény.

WALKO KÜLÜGYMINISZTER BRIAND-NÁL.

Páris, Briand külügyminiszter ma fogadta Walko Lajos külügyminisztert.

Élesdi minőségü
fával égetett
darabos mész
jó oltásnál 30 köbmétert garantálva. Előnyösen kapható nagyban
PIAC UCCA 10.
kicsinyben
PETŐFI TÉR 6. SZ.

Debrecenben 17, Szegeden 20 fok meleg volt

Milyen idő volt és milyen idő várható.

A Földrajzi Intézet jelenti március 4-én:

A középeurópai anticiklon a teljes szétesés jeleit mutatja, s az előre törő ciklonális képződmények hatása — Közép-Európában mind nagyobb területre terjed ki. Az éjjeli lehülés a megelőző napénál valamivel erősebb volt. Csaknem elérte a 2 C-t a fagypont alatt. — A nappali felmelegedés azonban, amint előre látható volt, még a tegnapinál is tekintélyesebb volt, **a mai maximum a 17 C-t is meghaladta.** A napok óta tartó erős felmelegedés a talaj fagyát a mélyebb rétegekben teljesen megszüntette s ma már az 5 cm-es mélységben is 5 C fölött van a hőmérséklet.

Egyelőre a légnyomás erősen megindult esése jelzi a közeledő időváltozást.

Még derült és száraz idő várható, gyenge éjjeli faggyal és erős nappali felmelegedéssel. Később egy-két nap mulva felhősebb idő valószinü.

Mint Európa nagy részében, — hazánkban is száraz, inkább derült idő uralkodott és nappal a hőmérséklet az évszakhoz viszonyitva, igen magasra emelkedett. Szegeden 20, Pécsett 19 és Budapesten 16 Celsius-fokig. Jelentéktelenebb éjjeli fagyok csak helyenként léptek fel.

Nagyszabásu parcellázási akció a gyufakölcsön felhasználásával

47 millió pengőt forditanak a gyufakölcsönből a kisgazdák földhözjuttatására. — Az akció az eladósodott földbirtokosokat is tehermentesiti és az alacsony földárakat is emeli.

Budapest, március 4. Néhány lap közlése szerint a kormány eladósodott birtokosok földjeit össze fogja vásárolni s ezeket a birtokokat parcellázni szándékozik. Beavatott helyről közlik, hogy hogy ebben a formában a közlés nem felel meg a valóságnak.

Tény az, hogy komoly tárgyalások folynak abban az irányban, hogy a kisgazdák földhöz jutatása érdekében parcellázás céljaira forditassék a svéd kölcsön harmadik részletének fennmaradt összege, szám szerint 47 millió. Ez a parcellázás akként hajtatnék végre, hogy a megterhelt földbirtokok tehermentesitése céljából a földbirtokosok birtokuk egyrészét felparcellázva kisbirtokosoknak eladnák és a vételár fedezésére a gyufakölcsönből megmaradt 47 millió használtatnék fel.

A vonatkozó lapközlemény szerint a földárak annyira hanyatlotak, — hogy a pénzintézetek a birtokosoknak fölmondják a kölcsönöket, mivel állitólag a kölcsönök fedezetéül szolgáló földbirtokok az alacsony földárak miatt nem nyujtanak fedezetet. Ez a beállitás már csak azért sem felel meg a tényeknek, mert hiszen a pénzintézetek a földbirtokok becsértékének legfeljebb 30 százalékáig nyujtottak kölcsönt s igy szó sem lehet arról, hogy a földárak hanyatlása révén a fedezet kimerült volna.

Kölcsönfelmondás a fedezet kimerülése okából egyáltalán nem fordult elő. Ellenben joggal lehet remélni, hogy a parcellázás révén jelentkező kereslet jótékony hatással lesz a földárak alakulására és másrészről az eladott parcellák vételárából a földbirtokosok magukat tehermentesithetik.

A svéd gyufakölcsön felhasználása ilyen birtokparcellázási célokra, különben csak része egy szerves, nagyszabásu birtokpolitikai akciónak, amelynek célja a föld népének további birtokhozjuttatása és amely akció előmunkálatai folyamatban vannak.

Elitélt a debreceni törvényszék két kerékpártolvajt

Többrendbeli lopással vádolva került tegnap a debreceni törvényszék elé két testvér: Deli József és Pál. — Az ügy részletei a következők:

A két Deli testvér a mult év november 12-én Nyiregyházán tartózkodott. Munkát kerestek volna, de nem találtak, igy azután lopásra adták magukat. A nyiregyházi állomás és a főposta épülete elől elemeltek egy-egy gazdátlan biciklit és azokon Debrecenbe karikáztak.

Deli Pál azonban utközben még egy lopást követett el. Hazafelé jövet betért Hajdunánásra a nevelő apjához és ott egy kabátot kért kölcsön. Természetesen sohasem adta vissza, hanem a biciklivel együtt Debrecenben eladta.

A megindult rendőri nyomozás hamarosan kézrekeritette a tolvajokat, akiket tegnap vont felelősségre a debreceni törvényszék Serly tanácsa. A vádlottak tagadták a biciklik ellopását, azt állitva, hogy ők sohasem voltak Nyiregyházán. Akadtak azonban szemtanuk, akik igazolták, hogy látták a két testvért a nyiregyházi posta előtt őgyelegni. Ez alapon a biróság bünösségüket megállapitotta és Deli Józsefet egy évi, Deli Pált pedig másfél évi börtönre itélte. — Az itéletet a felek megfelebbezték.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Tessék telefonálni a 1657-nek
és a lakásán készséggel bemutatjuk a
„VAXOL“ parkettisztitót. - Egyedüli raktár:
Kántor Ernő és Társánál (Városháza épület.)

Cégem jó hirnevével
nem tartom összeegyeztethetőnek, hogy hangzatos reklámokkal alkalmi árusitásokat rendezzek.
ÜZLETI ELVEM ÁLLANDÓAN OLCSÓN ÁRUSITANI AKÁR KÉSZPÉNZFIZETÉS, VAGY HITELEZÉS MELLETT. ÜGYELEK ARRA NAGYON, HOGY CSAK JÓ MINŐSÉGEKET HOZZAK FORGALOMBA.
Kérem a t. vásárló közönséget, győződjön meg, hogy bármely cikket, mint
harisnyát, kötött árut, cipőt, férfi és női ruhaszövetet, vásznat, női kézimunkákat és hozzávaló anyagot stb.
legolcsóbban vásárolja
Benyáts Emil áruházában
DEBRECEN, TISZA-PALOTA.

A Debreceni Daloskerület alakulása.

A kerület elnökévé Vásáry polgármestert kérték fel.

A debreceni országos dalosverseny óta az a nagy fejlődés, mely a dalosügy terén jelentkezett, azt eredményezte, hogy a Dalosszövetség az országot 12 kerületre osztja. Ezeknek a kerületeknek székhelyei a kulturális gócpontok lesznek.

A tizenkét kerület közül egy, a miskolci már meg is alakult mégpedig a mult hét folyamán. Elnökké a miskolci polgármestert választották meg.

A debreceni daloskerület most van alakulóban. Ez öt törvényhatóságot foglal magában.

A kerület megalakulását egy elő készitő bizottság intézi, amely most tartott ülésén foglalkozott a kerületi elnök megválasztásának ügyével is. A bizottság tagjai egyhangulag, nagy lelkesedéssel dr **Vásáry** István polgármester személye mellett foglaltak állást, annál is inkább, mert hiszen dr Vásáry István polgármester a Vidéki Városok Kulturális Szövetségének is ügyvezető elnöke. — Kimondta a bizottság azt is, hogy az elnöki tisztség elvállalására küldöttség utján kéri fel a polgármestert.

Tegnap délelőtt kereste fel a deputáció **Sümegi** József vezetésével dr Vásáry István polgármestert, akit a debreceni daloskerület nevében arra kértek, fogadja el az elnöki tisztséget.

Dr **Vásáry** polgármester kijelentette, hogy nagy elfoglaltsága mellett is, amennyiben csak ideje engedi, mindég szakit majd időt arra, hogy a debreceni daloskerület ügyeivel foglalkozzék és a magyar dalos ügy előbbrevitelében maga is közremüködjék. Teljes mértékben tisztában van a dalosügy fontosságával, ezért a maga erejével is segiteni akar a magyar dalos ügy előbbrevitelében.

Nagy siker mellett zajlott le a SzEFHE bál

Tegnap zajlott le Debrecenben a hagyományos SzEFHE bál, melyet minden évben húshagyó kedden tartanak meg. Az Angol Királynő két terme zsufolásig megtelt. A megjelent közönség sorában igen előkelőséget láthatunk, közöttük az egyetem profeszorait. Fél 11 órakor kezdődött a bál, **„Csikországi hegyeken“...** kezdetü csárdással. Rácz Jancsi teljes zenekarával szolgáltatta a zenét és a tánc jó hangulatban tartott reggelig. A megjelent hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Réthy Istvánné, — Wacha Róbertné, László Imréné, Csomor Gyuláné-, Czabán Nándorné, dr. Szabó Mihályné Boznik Gyuláné, — Odor Lajosné, özv. Sztrányay Miklósné, Kovács Károlyné, dr. Székely Béláné, Bőhm Ferencné, vitéz Deák Lajosné, Diószeghy Deszőné, Molnár Jenőné, Tőkés Gáborné, Asztalos Andrásné, Balassa Sándorné, Debreceni Károlyné, dr. Bacsó Jenőné, Kerekes Istvánné, Veréb Istvánné, Bajany Miklósné, Höffer Ferencné, Papp Gyuláné, Váczy Istvánné, dr. Bézy Elemérné, dr. Aba Ervinné, Kerékgyártó Istvánné, Almássy Kálmánné, özv. Körössy Józsefné, Hegedüs Kálmánné, Szalay Pálné, vitéz Kolozsváry-Borcsa Mihályné, dr. Preininger Tamásné, dr Pórszász Károlyné, dr. Szabó Domokosné, Meczner Adolfné, Koncz Lászlóné, dr. Papp Károlyné, dr Szabó Sándorné,

Urleányok. Asztalos Gizella, Szabó Irénke, Diószeghy Olga, Molnár Lulu, Köröskényi Irén, Papp Erzsébet, Asztalos Kató, Balasson Clotild, Debreceni Irénke, Kerekes Mariska, Veréb Margit, Dantos Ica, Bajomi Ili, Höffer Lilike, Bézy Manyika, Almássy Irénke, Kerékgyártó Juliska, Körössy Irma, Hegedüs Kató, Molnár Ilus, Szalay Böske, Zsurzsa Adél, Szabó Judit, Koncz Ica, Meczner Ica, — Papp Kató, Voith Margit, Réthy Kató, Réthy Ica, Wacha Szilágyi Erzsébet, László Baba, Csomor Kató, Gombos Böske, Lukács Buby, Odor Böske, — Fanta Ilus, Sztrányay Gagyó, — Leyfrich Ilma.

China vashor
vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően bevált házi szer.
Félliteres üveg 2·50 P.
Kapható: a készitő
Grósz Nagy Ferenc
gyógyszertárában.
Szinház mellett.

Tiz esztendő, amely száznak is beillik

A debreceni iparosság jubileumi diszünnepségén elmondotta: dr. Rugonfalvi Kiss István, egyetemi tanár.

Az emlékezés az emberi lélek legjellemzőbb tulajdonsága, melyben boldogitó báj és komoly okulás van. Ezt a csodát a magyar költő a legédesebben zengő hangszer: a hárfa beszédes hurjának nevezte, a német költő szerint pedig ez az a paradicsom, amelyből erőszakkal nem üzhetnek ki bennünket. Ezt a paradicsomot még egy csodás lelki tulajdonságunk, a képzelet egésziti ki. Emlékezet és képzelet tesz bennünket az örökkévalóság részesévé. Az emlékezet szárnyán egy pillanat alatt ezer elmult évet átrepülök és képzelő erőm segitségével ezer jövendő évbe nyerek bepillantást.

Az egészséges emberi fejlődés az emlékezet és a képzelet összefonódásának eredménye; az emberi haladást járásunk jelképezi a legszebben. Ha előre megyek, egyik lábamat a levegőbe előre lenditem, mig a másik a földön nyugodva hátramarad. Az előbbi a képzelet, a bizonytalan vágyak, a bizonytalan jövő képe, az utóbbi pedig a multté, a szelid emlékezésé. Járásom csak akkor biztos, ha földön nyugvó lábamon szilárdan állok, — mint ahogy közéleti fejlődésünk is csak akkor lehet egészséges, ha a multtól ugrás szerüleg el nem szakadunk, ha a multra, annak okulásaira alapitjuk jövőnket.

Megszoktuk azt, hogy szerény magánéletünkben is kedves perceket szentelünk az emlékezetnek, anélkül, hogy annak lelki hatásairól bőlcselkednénk, magunknak számot adnánk. Az év utólsó napját minden nép különös melegséggel ünnepli meg, — bucsuzik a mindig rossznak tartott alig multtól és jelentől s mámorosan varázsolja maga elé egy szebb jövő képét. Minden embernek van ezenkivül néhány napja, melyet barátaival, avagy egyedül, lelkében titkosan megünnepel minden évben.

Egyes ember életében egy év is korszak, a népek már nagyobb mértékkel mérik az időt: évtizedekhez, negyed-, fél- és egész századokhoz füzik az emlékezést.

Egyik éppen olyan rideg mérték, mint a másik. E tekintetben a külső forma, a számok, a kalendárium és nem a lényeg uralkodik felettünk. Pedig mennyivel más egyik pere, óra, nap vagy év értéke és lelki formáló hatása, mint a másiké! Néha pillanatok éveket, évek századokat jelentenek életünkben; de a nagy természet mit törődik azzal, ami féreglelkünkben történik? Az óra egyformán ketyeg zsebünkben, bármily ritmussal ver szivünk, — a nap és hold változása egyenlő mértékkel szabja az időt, bármit cselekszik a földön az embernek nevezett bolygó hangya-sereg.

Most is tiz esztendőt zárunk le nemzetünk életében. Tiz esztendő a legkisebb epocha, amit a népek különös emlékezettel szoktak megünnepelni: megállanak, — mint a járó ember fél a bukon. Néhány pillanatot szentelnek a multnak s előre lenditett lábuk irányában a jövőbe tekintenek.

Általános emberi szokást követünk, mikor tiz év határánál mi is megállunk. Kimerülten, fáradtan talán, de biztosan állhatunk, mert emlékezetet jelképező lábunk szilárd talajon nyugszik.

Ezt a szilárd talajt, ezt a biztos állást annak az Istenadta, nagy magyar embernek köszönhetjük, ki áldásos kormányzatával nevet adott az elmult tiz esztendőnek. Tiz olyan esztendőnek, melynek majd mindegyike korszakos értékü nemzetünk életében és amely bujával-bajával, megpróbáltatásaival, szenvedéseivel, reménységeivel, teremtő, vagy újra formáló munkájával száznak is bátran beillik.

De nem lelki hatásokkal és eredményekkel, hanem kalendáriummal mérjük az időt és el kellett mulni tiz hosszu esztendőnek, hogy annak határán az egész magyar nemzet önként, jóleső, meleg érzéssel és háládatos szivvel ünnepelje nagybányai Horthy Miklós századokra szóló áldásos kormányzói müködését.

Az egész magyar nemzet ünnepel önként és jóleső, meleg érzéssel tekint vissza az elmult tiz esztendőre. A lelkes hangulat a legridegebb, a legbiztosabb mértéke az ő áldásos tevékenységének, mert az emberi lélek csak elmult bajokra tekint viszsza szivesen, jóleső érzéssel, ünneplő áhitattal.

Boldog érzéssel lebbentjük fel a tiz év fátyolát, megilletődve lépünk be az emlékezet paradicsomába, honnan semmi hatalom ki nem üzhet és honnan reményteljes pillantást vethetünk a jövőbe is.

Elmult bajok, reményekkel enyhitett szenvedő jelen és egy jobb jövőbe vetett, megingathatatlan, szent hit: ez röviden Horthy Miklós tiz évi kormányzói müködésének eredménye.

Tiz éve és néhány hónapja, — ugy emlékszem rá, mintha csak ma történt volna, — érkeztem, az oláh hadbiróság elfogató parancsa elől menekülve, hetekig tartó bolyongás után Budapestre.

Éppen akor ragasztottak ki a pesti hirdető oszlopokra és falakra egy nagy plakátot, mely egy kormánykereket ábrázolt, amint azt két hatalmas kar megragadja.

A két hatalmas kar mögé mindenki egy daliás tengerésztiszt alakját képzelte, aki olyan időben, midőn mások külföldre menekültek, messzi idegenből jött haza, mert érezte azt, hogy neki itthon a helye, reá, tapasztalataira, tudására, istenadta tehetségére szüksége van a veszedelemben forgó honnak!

A fásult közöny, a gyáva megalkuvás és pusztitó tobzódás pillanatában egy kis követ dobott a semmiségbe oldódott állami szervezetünkbe és e körül kikristályosodott a jövendő, új Magyarország diadalmas életének első csirájaként a nemzeti hadsereg! És az entente hatalmas tiltakozása ellenére elindult a kis sereggel uj hazát alapitani, a bünös Budapest felé.

És a magyar katonai vitézség glóriás alakját, a magyar nemzeti hadsereg megalkotóját a magyar nemzetgyülés az alattvaló által elérhető legnagyobb tisztséggel, a kormányzósággal tisztelte meg. Az ország az ő kezébe tette le sorsát, mert érezte, hogy csak egy kipróbált hős katona, egy igazi magyar ember mentheti meg.

Mily szörnyü állapotok is voltak akkor! Alig egy talpalattnyi magyar föld maradt idegen megszállástól menten és a kormányzóválasztás pillanatában is csak a Dunántul, a Duna- és Tiszaköz néhány vármegyéje alkotta az országot.

A hosszu világháboru, a forradalmak, az oláh megszállás e területen is alapos munkát végeztek. Üres állampénztár, bomlott államszervezet; bomlott, gyülölködő, önző lelkek, kifosztott magángazdaságok, inség, nyomor és — jobb lelkekben is — a sivár, reménytelen valót alig értékelő romantikus, gőgös minden józan lépést rosszindulatu kritikával kisérő kalandos bizakodás várta azt az embert, kinek a semmiből és a semminél is rosszabb, romlott lelkekből kellett uj életet teremtenie.

Aki ilyen nagy munkára vállalkozik, annak megingathatatlan hitre és erős akaratra van szüksége és meg kell találnia az utat ahhoz, hogy lelki kapcsolatot teremtsen a tömeggel: hitét, akaratát arra átsugározza.

Bizony a kormányzói hatalom az első pillanatban árnyék-hatalom volt: diszt, tekintélyt, erőt nem nyujtott, sőt attól kapott, akit a nemzetgyülés isteni sugallatra e tisztre emelt.

És az istenadta nagy férfiu Isten nevében elindult a rögös uton.

Nem lehet célom feleleveniteni az elmult tiz év történetét, mely élénken él mindnyájunk emlékezetében. Vad, oláh megszállás réme alatt nyögött városunk, amikor lelkünket felvillanyozta a kormányzóválasztás hire. Szélén állottunk a mély szakadéknak, borzadállyal tekintettünk a nemzeti sir mélységére, lelkünk kizökkent a csapások és megalázások sulya alatt egyensulyából, midőn a boldogitó, felemelő hirre megérezte a diadalmas nemzeti ujjászületés mámorát! Még meg sem pillanthattuk daliás alakját, de éreztük neve varázsát, ő lett a mi reménységünk kősziklája, ellenségeink réme. Hiszen mindnyájunk emlékezetében elevenen él annak a napnak emléke, midőn a fegyvertelen szerencsétlenségünkkel visszaélő, gőgös oláh had sereg Nyiregyházától Békéscsabáig megszaladt és fegyverét elszórta arra a vak hirre, hogy Horthy Miklós tollas katonái élén átlépte a Tiszát! De réme volt ő belső ellenségeinknek is, azoknak, akik néhány nap önző örömeért eltékozolták ezer év szent örökségét és feláldozták nemzetünk jövőjét!

Tanui voltunk annak a nagy, kérlelhetetlen munkának, mely a természeti erők ellenállhatatlan kényszerével először megteremtette a belső rendet, becsületet szerzett a nemzeti eszmének, az államrendnek, a törvények uralmának, nem feledkezvén meg a nemzeti kultura fejlesztéséről, a nép szellemi és fegyelmező neveléséről, üdvös szociális reformokról és gazdasági életünk uj megalapozásáról.

Kezdetben bizonyos körök előtt ugy tünt fel, mint egy párt exponense, midőn hajthatatlan eréllyel érvényt szerzett a nemzeti eszmének és államérdeknek de lassankint kitünt, hogy kormányzója, kegyesen megbocsátó atyja a megtérő bünösöknek, bárhonnan jövő egyéni akcióval szemben őre a törvénynek és a helyzetet egyre jobban felismerve, pártok, hangulatok fölé emelkedve, egyre harmonikusabb lelki kapcsolatba lépett a magyar nép nagy tömegeivel.

Elmélet szerint az államfő az egész államot személyesiti meg, annak a képét viseli; de csak az az államfő nem élettelen kép, aki mögött az egész nép szive ver, aki a nép szeretetéből nyeri hatalmát.

A belső rend, az egyre izmosodó konszolidáció, a nép szeretetéből táplálkozó kormányzói hatalom adott erőt külpolitikai akciónknak is. Tiz év előtt ellenünk volt az egész világ. Ellenségeink ördögi incselkedése elválasztott még régi fegyvertársainktól és szövetségeseinktől is az érdek ékjével, rágalmi hadjárattal pedig elforditották tőlünk azok lelkét is, kik emberi érzelemből szánalmat éreztek egy ezer éves nemzet haláltusáján. Ma hatalmas barátok védik érdekeinket ellenségeink ellen és támogatásukkal jelentős kérdésekben arattunk diadalt lesvetéseikkel, rágalmaikkal szemben.

A tiz év határán jóleső érzéssel, a jövőbe vetett jogos reményekkel tekinthetünk vissza. Utunk ezen idő alatt mindig felfelé vezetett és mindig közelebb hozott legfőbb nemzeti törekvésünk, vágyunk teljesüléséhez: szétmarcangolt, feldarabolt nemzetünk és ezer éves hazánk egyesitéséhez.

Tiz év a nemzetek életében igen kevés idő és hogy tiz év küzdelme, teremtő munkája után van egy darab föld, hol lábunkat dacosan megvethetjük és ahonnan feltárul előttün kaz igéret földje, azt nem annyira a magyar nemzet elpusztithatatlan életerejének, mint kormányzónk bölcsességének, előrelátásának és teremtő munkájának köszönhetjük.

És midőn hálás elismerés száll mindenfelől feléje, szabad nekünk boldog örömmel megállapitanunk, hogy ő a mi vérünkből való vér, a kuruc kelet szülötte, kit csupán erényei emeltek az Alföld fiának oly idegen környezetben is flottaparancsnokságra és végül a magyar államfői méltóságba.

Évszázadok óta átka volt nemzetünknek, hogy uralkodói idegen érdekeket képviseltek és érzéketlenül, ridegen, sőt ellenséges indulattal állottak szembe vágyainkkal, lelkünkből fakadt törvényeinkkel és alkotmányunkkal.

Ahol az igazságos Mátyás király óta oly ritka volt az igazi tehetség és még ritkábban áradt a szeretet fejlesztő, boldogitó melege felénk, a magyar államfői méltóságba emelte Tiszántul szülöttjét, ősi kollégiumunk egykori kis diákját, tehetsége és hazaszeretete. Ez a tehetség és hazaszeretet müveit csodát az elmult tiz esztendő alatt: olyan csodát, melyet idegenek jobban megcsodálnak és értékelnek, mint mi.

És midőn az uj korszak küszöbén boldog bizakodással, csalhatatlan reménységgel pillantunk a szebb jövőbe, magyar testvéri szeretetünk, hálánk, hódolatunk száll az istenadta nagy magyar férfiu felé, — hálaadásunk az Egek Urához, hogy őt teremtette, megtartotta, — könyörgő szavunk is a boldogabb jövőért, hogy szeretett kormányzónk vezetése alatt — mert másként el sem tudjuk képzelni — egyesithessük szétdult hazánkat.

Nagybecsü vevőközönségünk szives tudomására hozzuk, hogy cégünkben semminemü változás nem történt, az mint eddig, továbbra is Pálffy Tibor és Domby Miklós vezetése alatt áll fenn és a jövőben is minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy igen tisztelt vevőközönségünk bizalmára és pártfogására érdemesek maradjunk.

Pálffy Tibor és Társa.

Horthy-ünnep Vámospércsen.

A vámospércsi református tanitótestület impozáns keretek között ünnepelte meg a kormányzó 10 éves jubileumát. Március 1-én este 7 órakor az uj iskolába sereglett a vidék és Vámospércs intelligenciája és gazda közönsége. Az ünnepélyt a Himnusz vezette be. Majd vitéz Dobos Sándor igazgató ünnepi beszédében mint magyar katona és férfi ideált mutatta be a kormányzót. Ábrányi Emiltől „Mi a haza" c. melodrámát szavalta Vida Kálmán tanitó, harmoniumon kisérte Béres Antal tanitó. A müvészi felkészültségről és előadásról a nagyközönség tetszése tett tanuságot. Állandó derü jegyében következett Mikó Imre ta-

Roboz kalapszalonban az uj modelek megérkeztek.
Debrecen, Szent Anna ucca 5. szám.

nitó előadása „a divat filozófiájáról". „Mi nem feledhetünk". Szatmári Istvántól szavalta Fekete Imre tanitó, kinek gyönyörü szavalatára könnyes tapsvihar volt a felelet. A tanitói férfikar magyar népdalokat énekelt. Ezután egy egyfelvonásos irredenta szinmü következett: „Ősi rögök". Hatalmas erővel domborodott ki a magyar haza iránti érzések ereje a magyar végekről. Minden szereplő kifogástalan képességet árult el. Szerepeltek: vitéz Dobos Sándorné, Dukász Gizike, Dobos Kató, dr Mitrovics Gyula orvos, Mikó Imre, v. Szabó Imre, Varga István tanitók, Szabó Lajos, Cseke Gábor, Magyar Gyula leventeoktatók. Majd Magyar Gyula szavalt nagy hatással, „Mozdonyok Aradon" c. költeményt. Ismét egy irredenta kép következik: „Ne csüggedj magyar". Előadták vitéz Dobos Sándorné, Fekete Imre, Vida Kálmán tanitók, Dobos Kató, Zákány Böske, Csurka Lenke, Szabó Matika. Szivbemarkoló jelenetben magasztosult fel a magyar hazához ragaszkodó szeretet. Ismét a tanitói férfikar adott elő magyar dalokat. Majd a Szózat dallamai törtek a magyarok Istenéhez. A férfikarban közremüködtek Szabó Imre rektor, az összes tanitók, fenti szereplők és Kovács Lajos. A derüs hangulatot Vida Kálmán tanitó szellemes konferánsza tartotta ébren. A késő reggeli órákig tánc következett.

Visszapillantás Létay Lajos jótékonyságára

Létay Lajosnak, a tragikus körülmények között elhunyt debreceni bankigazgatónak vasárnapi temetésén mindennél fényesebben nyilvánult meg az a szeretet, amellyel Debrecen társadalma a kiváló férfiut körülvette. Létay Lajos jellemében megtaláltuk mindazokat a karakterisztikus vonásokat, amelyeket csak igazán nemes férfiuk lelkületében lelünk fel. Talán legjellemzőbb tulajdonsága volt jótékonysága, amelyet szerényen, csendben, de annál nagyobb eredménnyel gyakorolt. Erről hadd álljon itt egy-két példa.

Létay Lajos mint bankigazgató keménykezü, de amellett végtelenül megértő tisztviselő volt. Sokszor történt, hogy valamelyik tisztviselő előlegért fordult hozzá, de az illetőnek annyira tul volt terhelve előlegekkel a számlája, hogy a bank szabályai értelmében többet nem kaphatott. Létay igazgató ezt megmondta a tisztviselőnek, aki nagybusan elhagyta az igazgatói szobát. Pár perc mulva a szolga egy boritékot kézbesitett neki, amelyben ott volt a kérdéses összeg. *Az igazgató a sajátjából folyósitotta az előleget.*

Megtörtént, hogy egy jobbsorsra érdemes elszegényedett uricsalád háza felett megperdült a dob. Létay Lajos megjelent az árverésen és hogy ne kótyavetyéljék el az öreg butorokat, kifizette az árveréztető követelését s még az ügyvéddel is megegyezett, hogy csak a fele költségét fizeti ki, a másik felét odaadta a családnak, hogy legyen mit enniök.

A román megszállás és a kommunizmus alatt is mindenütt ott volt Létay Lajos, ahol segiteni kellett. A román világban megláto-gatta az internátusokban azokat a gyermekeket, akiknek szüleit a zavaros világ elszakitotta, tanáccsal, pénzzel segitette őket, sőt még a tandijat is kifizette helyettük. Közremüködött, hogy az egymástól elszakitott családtagok levelezhessenek egymással és a kommunizmus alatt a bankokban letiltott összegekből a vörösök minden szigora ellenére is folyósitásokat eszközölt az arra rászorulóknak.

Sok-sok szegény ember volt Debrecenben, akiket Létay Lajos ruházott és élelmezett. Ezek most mind atyai jóbarátjukat, minden támaszukat siratják az elhunytban.

Létay Lajos biztositásai.

Létay Lajos vezérigazgató biztositásaival tegnap közöltekkel kapcsolatban annak a megállapitására kértek fel, hogy a Phőnix életbiztositó a száztizezer pengős életbiztositást soronkivül liquidálta. — Illetékes helyről nyert információnk szerint a balesetbiztositásra vonatkozó liquidációs tárgyalások barátságosan és kedvező mederben folynak. Itt emlitjük meg, hogy a Fonciére Általános Biztositó és Nemzeti Balesetbiztositó Rt. (a Magyar Francia biztositó leányintézete) Létay Lajos balesetbiztositási kötvényei liquidálásával szemben nem támaszt nehézségeket.

A boncolásról készült szakértői véleményeket a mai napon fogják a birósághoz beterjeszteni.

Debrecenben temetik el Gara Arnoldnét, az öngyilkos orvosnőt.

Boldogtalan szerelem miatt menekült a halálba a festőművész öz vegye.

A mult évben önkezével vetett véget életének Gara Arnold ismert festőművész, pár nappal ezelőtt pedig szintén öngyilkos lett özvegye, Gara Arnoldné, ki orvosnő volt.

Gara Arnoldné öngyilkossága előtt a rendőrséghez intézett bucsulevelében ezt irta:

— *Szurják át a szivemet!*

Az orvostól eredt ez az utolsó rendelkezés, aki nem bizott a méregben annyira, hogy a tetszhaláltól ne rettegett volna, vagy az asszonytól, aki maradék nélkül el akarta hallgattatni szivét, amely tépte, kinozta, marcangolta.

A választ nyilván meg fogja adni az öngyilkos gyönyörü orvosnő utolsó évének tragikus története.

Gara Arnoldék mintegy másfél évvel ezelőtt ismerkedtek meg egy vidéki fiatal orvossal. A festőművész férj nem szivesen látta ezt, noha az ismeretség alig volt több az orvoskollégák rokonszenvénél. Gara Arnold imádta a feleségét. És öngyilkosságának egyik legsulyosabb motivuma az volt, hogy férfibüszkeségét sértette, amikor a mostoha viszonyok következtében nem tudott annyit keresni, amennyi a létfenntartásráa elég lett volna.

Amikor a szerencsétlen véget ért Garát eltemették, jelentkezett özvegy Gara Arnoldnénál Korody Máriánál a vidéki orvos. Bejelentette, hogy el akarja venni feleségül az orvosnőt és engedelmet kért, hogy az első hónapok fájdalmas gyásza után ismét jelentkezhessen az özvegynél.

Az özvegy előtt rokonszenves volt a vidéki orvos. A vonzalom lassankint szerelemmé fejlődött. Korody Máriát gyakran meglátogatta Pesten a fiatal vidéki orvos, együtt jártak hosszu sétákra s kávéházba s azt tervezték, hogy a vidéki orvos meg fogja kisérelni állást szerezni a Társadalombiztositó Intézetnél és ha ez sikerül, akkor az orvos felköltözik Budapestre és a gyászév letelte után feleségül veszi Korody Máriát.

Korody Mária az orvos menyasszonyának tekintette magát. A szerelmes menyasszony addig járt kelt, kért, közbenjárt a vidéki orvos érdekében, amig azt sikerült kineveztetnie a Társadalombiztositó Intézet alorvosának.

A mult héten boldogan röpült le a debreceni gyorsvonat Korody Máriával a kis vidéki mezővárosba. Az orvosnő szivrepesve vitte a hirt vőlegényének, hogy megvan a kinevezés és most már semmi akadálya sincs annak, hogy az orvos is felköltözzék Budapestre és összeházasodjanak. Korody Mária azonban a boldogság beteljesülése helyett egy halálos elhatározás szörnyü fájdalmával érkezett viszsza Budapestre. A szép regény tragikus fordulatot vett.

A vidéki orvos közben megismerkedett egy szomszédvárosbeli urilánnyal. Az ismeretségből szerelem lett, a vidéki orvos megkérte a csinos, gazdag urilány kezét. Nemsokára kitüzték az esküvőt. Gara Arnoldné is tudomást szerzett arról, hogy a vőlegénynek tartott vidéki orvos elhidegült tőle, nem akarja elfoglalni a budapesti orvosi kfinevezést, inkább ottmarad a kis vidéki városban.

A mult hét egyik napján megtörtént az esküvő.

A szerencsétlen Korody Mária szobát bérelt a „Britannia" szállodában és ott befejezte életének szomoru regényét. Az utolsó kivánsága az volt, hogy *szurják át a szivét.*

Ez a rendelkezés nem az orvostól eredt, hanem az asszonytól. Nem a rendőrségnek szólt, hanem másvalakinek.

A halálba menekült fogorvosnőt szerdán délután ravatalozzák fel a budapesti Kerepesi uti temető halottasházában. A koporsót beszentelés után autóra teszik, *Debrecenbe szállitják, ahol csütörtökön délben tizenkét órakor fogják eltemetni.*

MEGHALT GYERMEKE SZÜLETÉSE NAPJÁN ÖNGYILKOS LETT.

Budapest, március 4. Tragikus módon vetett véget életének a pesti izraelita hitközség egyik vezetőjének, dr Kecskeméti Adolf ügyvédnek felesége. Március másodikán este megmérgezte magát, beszállitották a Grünwald-szanatóriumba, ahol egynapos gyötrelmes szenvedés után meghalt. Halálának oka buskomorság, három évvel ezelőtt hirtelen betegség támadta meg vejét, Erlich Károlyt, aki rövid szenvedés után meghalt, fiatal özvegye, Kecskeméti Bözsi pedig szublimáttal megmérgezte magát és követte férjét a halálba. A szerencsétlen anya hosszabb idő óta foglalkozott a halál gondolatával s Bözsi leánya születésnapján bevette a halálos mérget.

A dohánygyáriak táncmulatságáról.

A szociális Missziótársaság teaestélyéről. (Az Angol Királynőben)

Az evangélikus egyház közgyülése

Anyagi kérdések. — Az egyház belső életének elevenebbé tétele.

Vasárnap folyt le az evang. egyház idei első közgyülése dr Haendel Vilmos felügyelő és Rapos Viktor lelkész elnöklete alatt. A lelkész jelentése, mely nyomtatásban is meg fog jelenni s akkor részletesen ismertetjük, eleven egyházi életről tanuskodik s arról, hogy a feledhetetlen emlékü Farkas Győző halála után az egyház nem árvult el, hanem ujra biztos vezetés mellett folytatja áldásos müködését. A hivek látogatását a lelkész állandóan folytatja, természetesen ez időbe telik. A mult évi számadások azt mutatják, hogy a sulyos gazdasági helyzetet az egyház is megérzi s hogy kénytelen volt hiveitől 2500 pengő kamatmentes kölcsönt felvenni — hogy fizetési kötelezettségeinek megfelelhessen. A terhek állandóan sulyosodnak, az állami és a városi segély változatlan marad. Dicséretes a hivek áldozatkészsége: az adón felül adomány cimén befolyt az evang. női filléregylettől 1600 P, egyesektől 2400 P, azonkivül a templom-alapra 3683 P, a Farkas Győző-alapra még 112 P. A Schafer árvanevelőintézet 9683 P pénzsegélyt juttatott 24 árvának, akik között másvallásuak is vannak. Az egyházi adózás terén az evang. egyház csak most kezd rátérni a többi felekezetek által már régen elfogadott százalékos alapra s most már itt is az állami adó arányában vetik ki az egyházi adót; vegyes házasoknál természetesen a fél adóalap után. Hogy ebből egyeseknél nagy megterhelés ne származzék, ezt a százalékos adóztatást fokozatosan három év alatt lépteti életbe az egyház. Mindenki személyes értesitést kap a rá kivetett adóról. Ezután a presbyterek közül azokat, akiknek a hatéves megbizatásuk lejárt, a közgyülés ujra megválasztotta s az egyébként megüresedett helyeket is betöltötte. Uj presbyterek lettek: Bagi József, dr Belák Sándor, Benedikty József és Csermák Pál. Megállapitotta még a közgyülés az idei választói névjegyzéket. Ez a Horn és Erdélyi cégnél lesz kitéve s ott mindenki beletekinthet. Felvétetett ebbe mindenki, a ki tavalyi adóját befizette. Jelenleg 447 szavazó tagja van az egyháznak.

Az uj templom és paplak épitése állandó gondoskodás tárgya, de a mai helyzetben még nem valósitható meg. A felajánlott hozzájárulások évi részletei, ha nem is egész pontosan, de mégis befolynak, azonban sokan még most sem jelentették be, hogy ehhez a nagy alkotáshoz mennyivel akarnak hozzájárulni.

Az egyház belső életének elevenebbé tételére és a vallásos érzület erősitésére az egyháztanács legutóbbi ülésén Horvay Róbert másodfelügyelőnek következő inditványát fogadta el. Tekintettel arra, hogy mai élet mindinkább elvonja a hiveket az egyháztól, a hiteléletet s az összetartozás érzetét lazitja, s hogy a nagy városban szétszórtan élő egyháztagok összetartására nem elég a rendes istentisztelet s a többi egyházi alkalmak, azért szükséges, hogy az egyház maga is keressen módot hiveivel való sürübb érintkezésre. Mivel erre a lelkész egymaga nem elegendő, kivánatos hogy ebben a munkában önként vállalkozó presbyterek is segitségére legyenek s a hiveket otthonukban felkeressék. Ebben a munkában igen jól részt vehetnek a nők is. Erre nézve a legközelebbi egyháztanácsi ülés elé az elnökség részletes tervet fog terjeszteni.

A közgyülés tagjai meggyőződhettek arról, hogy az egyház hajója nyugodtan, és biztosan halad előre.

A debreceni borotválási verseny győztesét nem engedték indulni a budapesti versenyen

Vasárnap zajlott le, mint hirt adtunk róla, Budapesten a fodrász verseny, melyen a gyorsborotválásban az első dijat Szecskó László pesti fodrásznak itélték, ki negyvenhárom és fél másodperc alatt borotvált meg egy férfit.

A budapesti versenyre benevezett Polgár Lajos debreceni fodrászsegéd is, aki a Debrecenben nem régen megtartott versenyen világrekordot állitott fel. Polgár Lajost egyenesen meghivták a budapesti versenyre, hogy ott összemérhesse tudását és készségét pesti kollégáival. Annál érthetetlenebb, hogy Polgár Lajos végeredményben még sem indulhatott. Az történt ugyanis, hogy Polgár Lajost kizárták a versenyből, egészen lényegtelen formai okokból. Ugyanis Polgár vasárnap a déli gyorsvonattal utazott Budapestre és magával vitte a „modelt" is. A vonat négy óra után érkezik Budapestre és mig a debreceni versenyző a verseny szinhelyére, a Gellért szállóba ért, már majdnem öt óra volt. A verseny rendezőség ott azzal fogadta, hogy nem indulhat, mert minden versenyzőnek már négy órakor jelentkezni kellett. Hiába utalt arra Polgár, hogy neki erről tudomása nem volt, erről az intézkedésről őt senki nem értesitette, a rendezőség nem engedte versenyezni annak dacára, hogy a debreceni versenyző beállitására még lett volna elég idő, hiszen a borotválási verseny csak hét óra után kezdődött.

Ilyenformán Polgár Lajos csak passziv szemlélője lehetett a pesti versenynek és hiába tette meg az utat és áldozott rá anyagiakban is. Pedig Polgár Lajos a legjobb reményekkel indulhatott volna a pesti versenyen is, mert igen jó formában volt és versenyen kivül 43 másodperc alatt borotvált. Ha engedik a versenyre, valószinüleg ő vitte volna el az első dijat.

A dolognak még folytatása is lesz. Ugyanis Polgár Lajos lehivta „külön mérkőzésre" Debrecenbe a pesti verseny győztesét és arról is szó van, hogy amennyiben megfelelő elégtételt nem kap, pert indit a versenyből való kizárás miatt a pesti verseny rendezősége ellen.

— **Szalacsy Rácz Imre** legújabb könyve a „Magyar sors", mely minden könyvkereskedésben kapható.

Hideg a vasláb, de meleg a szív

— Regény —

Irta: Péterfia József

(42)

— Milyen szép fiatalember lett belőled. Hja, nagy szerelemben fogantattál... Mondd szeretted édesanyádat?

— Mint a virág a napot.

— Pedig ez a nap nagyon borus volt.

— Oh, szegény anyám sokat sirt életében.

— Igen, igen, sokat sirt. Látod ezek a könnyek nem hagynak nekem nyugtot és beárnyékolják az én életemet is. A könny, amit okozunk, látatlanul üldöz nemcsak itt, hanem a tulvilágon is.

A beteg ember felzokogott. Nedves szemét ijedten jártatta körül.

— Vigasztalódjék atyám. Könnynek könny az orvossága. Amit megbánunk, azt már jóvá is tettük.

— Bár ugy lenne édesfiam. Én expiálom vétkeimet benned. Ami rosszat anyáddal tettem, jóváteszem veled.

— Atyám, nekem az az érzésem, hogy kiengesztelte az én jó anyám emlékét is. Valami azt sugta bensőmben, mikor tegnap a sirjánál kint voltam.

— Te láttad a sirt.

— Láttam, és én is nagyon köszönöm, hogy oly szépen helyrehozatta.

— Te nagyon jó fiu vagy.

— A fiuk dicsérete az apákra száll, atyám.

— Ejnye, de böles mondásaid vannak, fiam.

Enyhébb tónust vett fel a beszélgetés. Az öreg báró igy folytatta:

— Fiam, most nekem elfogod mondani egész életed eddigi folyását, évről-évre, hónapról-hónapra.

— Kicsit hosszu lesz az.

— Nem baj, ha ma nem fejezzük be, folytatjuk holnap.

Egon belekezdett az elbeszélésbe, mely ugy hatott, mint egy izgató regény. Ifjukorának küzdelmeit, hányattatásait füzte egymásután és az öreg báró tágranyilt szemekkel hallgatta. Nem győzött csodálkozni azon az energián és kitartáson, melyet a nagyvilágba kitaszitott gyermeke folytatott a jövőjéért.

— Derék ember vagy fiam, — mondotta a báró minduntalan, majd hirtelen felvetette a kérdést:

— És tudtad, hogy az az ember, akit apádnak szólitani megtanultál, nem az apád?

— Tudtam.

— Tudtad, hogy ki az igazi apád?

— Nem. Tiz éves voltam, mikor anyám meghalt. A törvénytelen származás fogalmáról csak sejtelmeim voltak. Az anyám rejtegetett egy sárgult fényképet, melyet sokszor megmutatott nekem és azt mondta: ez a te apád. De sohsem mondta meg a nevét. Most már tisztán áll előttem, a fénykép téged ábrázolt. Világosan emlékszem, hisz' ugy a szivembe vésted. Bevallom haragudtam rád. Téged okoltalak szegény jó anyám sok könnyéért, de a tegnapi nap megforditotta érzelmeimet. Jó szivedet láttam kinyilni és minden-minden rosszat egy csapásra elfeledtem.

— Drága, jó fiu vagy Egon!

Az orvos látogatott el az öreg báróhoz. Már informálva volt mindenről és barátságosan üdvözölte Egont is. — Az öregnek azonban azt mondta:

— Az örömből is megárt a sok. Vigyázni kell a szivére báró ur. Csak semmi izgalom.

Aztán Egonra terelődött a szó. Az orvos a szakmájánál maradt és Egon sebesülése iránt érdeklődött:

— Nyilvánvalóan dum-dum golyó érte, barátom. Lelketlen dolog, de mostanában mind gyakori az ilyesmi a fronton. Pedig a genfi konvenció tiltja. De hát ki tudja ellenőrizni. Amilyen municiót kiosztanak, olyannal lövöldöznek a katonák. Roncsoló sebet ejtenek az ilyen golyók. Aztán elkerülhetetlen az amputáció. Hanem barátom, hol kapta ezt az iromba vaslábat.

— Még az oroszoknál, — felelte Egon.

— Különben szép, hogy ezt is megkapta. Legtöbb rokkantat mankóval engedik haza.

— A svéd misszió adta.

— Majd készittetünk egy takaros, rendes műlábat, ugy-e báró ur!

— Hogyne, — felelte az öreg. — Akartam is mondani. Professzor ur lesz szives gondoskodni róla.

— Gyártanak most olyan tökéletes, rugókra járó műlábakat. Majd én pontosan utánanézek.

— A költségeket ne sajnálja professzor ur.

— Helyes, — szólott a doktor. — Hanem báró ur, elég volt mára. Éppen ideje, hogy nyugalomra térjen.

— — — — — — — —

Másnap nagy sürgés-forgás volt a Löwenstein-palotában. Jogászok, ügyvédek jöttek aktákkal és az öreg báróval hosszas tanácskozásokat folytattak. Egon törvényesitéséről volt szó és ment minden mint a karikacsapás. Elvégre a bárónak nagy befolyása volt. A miniszteri engedély gyorsan elkészült.

Jean, a főkomornyik délben már ünnepélyes szertartásossággal nevezte báró urnak Egont.

— Nem lesz hamar, öregem, — tréfálkozott Egon, kinek ugy tünt fel az egész, mint egy álom. Azonban ennek az álomnak kézzelfogható momentumai voltak, — mert Jean szabót, cipészt, divatárust rendelt és Egont ugy kicsinositották, hogy maga sem ismert magára. Az orvosprofesszor utasitására igen rendes, könnyen kezelhető műlábat hoztak Egon számára, aminek már akarva nem akarva örült, mert igen könnyü volt vele a járás.

(Folytatása következik.)

Uránia

Pénteken jön a Lehár revü Tamás Benővel és Antókkal. Ha jó helyet akar kapni, váltsa meg **már ma a jegyét.**

Uránia.

Az amnesztia rendelet teljes szövege

I.

Kegyelemben részesítem azokat, akiket polgári büntetőbíróság jogerős ítélettel a kormányzó megsértésének a jelen elhatározásom kelte előtt elkövetett vétsége (1920. évi I. törvénycikk 14. § és 1913. évi XXXIV. törvénycikk 2. §) miatt szabadságvesztés-büntetésre vagy akár fő-, akár mellékbüntetésként pénzbüntetésre ítélt, ha az utóbbi behajthatatlansága folytán szabadságvesztés büntetésre kellene átváltoztatni, — úgyszintén azokat is, akik ellen a jelen elhatározásom kelte előtt elkövetett ily bűncselekmény miatt kell eljárást indítani vagy folytatni.

II.

a) Kegyelemben részesítem azokat is, akiket a polgári büntetőbíróság jogerős ítélettel:

1. a jelen elhatározásom keltét megelőzően elkövetett vétség, úgyszintén az ezzel esetleg együtt elbírált kihágás miatt 8 napot meg nem haladó tartamú szabadságvesztés-büntetésre vagy főbüntetésként pénzbüntetésre ítélt, ha az utóbbit behajthatatlansága folytán 8 napot meg nem haladó tartamú szabadságvesztés-büntetésre kellene átváltoztatni;

2. a jelen elhatározásom keltét legalább három évvel megelőzően elkövetett vétség, úgyszintén az ezzel esetleg együtt elbírált kihágás miatt 1 hónapot meg nem haladó tartamú szabadságvesztés-büntetésre, vagy főbüntetésként pénzbüntetésre ítélt, ha az utóbbi behajthatatlansága folytán szabadságvesztésbüntetésre kellene átváltoztatni;

3. a jelen elhatározásom keltét legalább öt évvel megelőzően elkövetett vétség, úgyszintén az ezzel esetleg együtt elbírált kihágás miatt 6 hónapot meg nem haladó tartamú fogház, — vagy államfogházbüntetésre ítélt, — azzal a feltétellel azonban, hogy abban az esetben, ha a bíróság az elítéltet öt éven belül bűntett, vagy szándékos vétség miatt szabadságvesztésbüntetésre jogerősen újból elítélné, rajta a jelen elhatározásommal feltételesen elengedett büntetést is végre kell hajtani.

b) Kegyelemből elengedem szabadságvesztésbüntetésük felerészét, vagy ha abból eddig már többet kiállottak volna, szabadságvesztésbüntetésük hátralevő részét azoknak, akiket a polgári büntetőbíróság jogerős ítélettel a jelen elhatározásom keltét legalább öt évvel megelőzően elkövetett bűncselekmény miatt az előző a), 3. pontban megjelöltnél súlyosabb, de egy évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztésbüntetésre ítélt.

Az a) és b) pontban engedélyezett kegyelem kiterjed a mellékbüntetésként kiszabott pénzbüntetésre is, ha behajthatatlansága folytán szabadságvesztésbüntetésre kellene átváltoztatni, nem terjed ki azonban az ítélet egyéb rendelkezéseire.

Bűncselekmények halmaza esetében az elítélt akkor részesül kegyelemben, ha az a), 1., 2., 3., illetve b) pontban említett bűncselekmények miatt kiszabott összbüntetés tartama nem haladja túl az a), 1., 2., 3., illetve b) pontban meghatározott mértéket.

III.

Kegyelemben részesítem végül azokat, akik ellen a jelen elhatározásom keltét legalább három évvel megelőzően elkövetett vétség miatt kell eljárást indítani vagy folytatni, — kivéve, ha a bíróság még nem jogerős ítélettel egy hónapot meghaladó tartamú szabadságvesztésbüntetést állapított meg.

Ha a bíróság még nem jogerős ítélettel egy hónapot meghaladó tartamú szabadságvesztésbüntetést állapított meg, az eljárást tovább kel folytatni s abban a kérdésben, hogy terhelt a II. pont alapján részesült-e kegyelemben, a jogerősen megállapított büntetés mértéke az irányadó.

Bűncselekmények halmazata esetén a II. pont utolsó bekezdézében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

IV.

Sem az I., sem a II., sem a III. alapján nem részesülhetnek kegyelemben azok:

1. akik a bűncselekményt külföldön követték el;

2. akik ellen nyomozólevelet vagy személyleírást, körözést bocsátottak ki és azt elhatározásom keltéig vissza vissza nem vanták;

3. akiket a jelen elhatározásom kelte előtt elkövetett bűntett miatt vagy három éven belül elkövetett szándékos vétség miatt jogerősen szabadságvesztésbüntetésre ítéltek.

V.

Amidőn a jogrend biztonságához fűződő jogkövetkezmények szem előtt tartásával az általános kegyelemnek szem előtt tartásával az általános kegyelemnek kereteit a fent meghatározott rendelkezésekben megszabom, a méltányosságtól vezéreltetve, nem szándékozom elzárkózni az elől, hogy ezen túlmenően különös méltánylást érdemlő körülmények esetében kivételes kegyelem útján a megbocsátás szellemét érvényesítsem olyanokkal szemben is, akik a mostoha gazdasági viszonyok szülte nyomasztó helyzetükben, vagy a szenvedélyeknek az akarat előtt megbénító hatása alatt az általános kegyelem keretein kívül vétettek a büntetőtörvény parancsai ellen s egyéniségüknek, életviszonyaiknak és az eset összes körülményeinek figyelembevételével alaposan remélhető, — hogy a kegyelem jótékony hatással lesz jövendő erkölcsi magaviseletükre.

Felhívom a magyar királyi igazságügyminisztert, hogy az ezen elhatározásom végrehajtására szükséges intézkedéseket sürgősen tegye meg.

A magyar királyi igazságügyminiszter előterjesztésére:

I. Kegyelemből elengedem elzárásbüntetésük végrehajtását azoknak az elítélteknek, akiknek a birályi büntetőbíróság vagy a rendőri büntetőbíróság a jelen elhatározásom keltét megelőzően elkövetett kihágás miatt (ide nem értve a jövedéki kihágásokat) jogerősen öt napot meg nem haladó tartamú elzárásbüntetésre ítélt vagy főbüntetésként csupán pénzbüntetésre ítélt ugyan, de ezt behajthatatlanság folytán öt napot meg nem haladó tartamú elzárásbüntetésre kellene átváltoztatni.

II. Kegyelemből elengedem elzárásbüntetésük fele részének végrehajtását azoknak az elítélteknek, akiket a királyi büntetőbíróság vagy rendőri büntetőbíróság a jelen elhatározásom keltét megelőzően elkövetett kihágás miatt (ide nem értve a jövedéki kihágásokat) jogerősen öt napot meghaladó tartamú elzárásbüntetésre, vagy főbüntetésként oly pénzbüntetésre ítélt, amelyet behajthatatlansága folytán öt napot meghaladó tartamú elzárásbüntetésre kellene átváltoztatni.

III. Az I. és II. pont esetében a kegyelem a főbüntetésen kívül kiterjed a mellékbüntetésként kiszabott pénzbüntetésre is, ha behajthatatlansága folytán elzárásbüntetésre kellene átváltoztatni; nem terjed ki azonban az ítélet egyéb rendelkezéseire.

IV. Kegyelemből elengedem a bűnvádi eljárást azoknak, akik ellen olyan kihágás miatt (ide nem értve a jövedéki kihágásokat) kell eljárást indítani vagy folytatni, amelyet a jelen elhatározásom keltét legalább egy évvel megelőzően követték el, — feltéve, hogy az ügyben a jelen elhatározásom keltéig még elsőfokú ítélet sem hozatott. Amennyiben az ügyben már legalább elsőfokú ítéletet hoztak, amely azonban még nem jogerős, a terhelt csak abban az esetben részesül kegyelemben, ha az eljárás állásához képest az első- vagy felsőbb fokon eljárt bíróság tíélte öt napot meg nem haladó tartamú elzárásbüntetést, vagy oly pénzbüntetést állapított meg, amelyet behajthatatlansága folytán öt napot meg nem haladó tartamú elzárásbüntetésre kellene átváltoztatni.

V. Kegyelemből elengedem a jövedéki kihágás miatt jogerősen megállapított szebedságvesztésbüntetésük felerészének végrehajtását azoknak, akik a jelen elhatározásom kelte idején ezen büntetésüket töltik, tekintet nélkül arra, hogy a szabaságvesztés büntetést az ítélet már eredetileg így állapította meg, vagy pedig azt a kiszabott pénzbüntetés behajthatatlansága folytán kell végrehajtani.

VI. Az I., II., illetve IV. és V. pont alapján nem részesülhetnek kegyelemlemben azok, akik a jelen elhatározásom keltét megelőző két éven belül azonos, vagy hasonló természetű kihágás miatt már jogerősen el voltak ítélve.

VII. Annak a megállapítására, hogy a jelen elhatározásom alapján ki részesül kegyelemben, a büntetésüket töltő elítéltekkel szemben a büntetést végrehajtó hatóság (királyi járásbíróság, királyi ügyészség, rendőri büntetőbíróság), egyébként pedig az a hatóság hivatott, amely a kihágási ügyben eljárt, illetve amely a jogerősen megállapított büntetés végrehajtását nyilvántartja.

ADÓ- ÉS JÖVEDÉKI AMNESZTIA.

A Budapesti Közlöny közli a kormányzó legfelsőbb elhatározását az úgynevezett adó- és jövedéki amnesztiáról. Ennek szövege a következő:

A magyar királyi pénzügyminiszter előterjesztésére:

1. Kegyelemből elengedem azokat a pénzbüntetéseket és birságokat, amelyeket az 1925. évi január 1. napja előtt elkövetett jövedéki kihágásokért, illetőleg szabálytalanságokért már kiszabtak.

2. Kegyelemből elengedem a büntető eljárást azoknak, akik közadó megrövidítésével, vagy veszélyeztetésével járó adócsalást, jövedéki kihágást, vagy mulasztást követtek el, ha cselekményüket vagy mulasztásukat, mielőtt a pénzügyi hatóság, vagy bármelyik közegének tudomására jutna, legkésőbb azonban 1930. évi április 1. napjáig önként bejelentik, s amennyiben a kihágás elkövetésével közadót megrövidítettek, azt egyidejűleg lefizetik, vagy elfogadható módon biztosítják.

Veszedelmes bolti tüz a Pétertia uccán

Tegnap éjszaka egy óra után telefonon tüzet jelentettek a debreceni mentő-állomáson. Szabó József füszerkereskedő Péterfia-utca 4. szám alatti üzletében gyult ki egy petróleumos kanna és a nagy lánggal égő petróleum lángralobbantotta a körülötte lévő árukat. Igy meggyulladt a pult, tüzet fogott 20 kg. faszén, hat üveg cukorka, több iv csomagoló papir, és lángot fogott az üzlet fa-ajtaja is. — A tüzoltók pár pillanat alatt a helyszinen termettek és alig egy órai munkával eloltották a tüzet. A tüz eredetét a megtartanó vizsgálat fogja kideriteni, ugyancsak ez fogja megállapitani az okozott kár nagyságát.

Debrecenben uj!

Royál Bárban. Ujj müsor. Uj müvésznők. Ujj zenekar (bandi zsesz). — Fellépnek Tóth Teréz magyar nóta, Dikk Elza modern táncok, Grete Szisztere stepp, Hella Moa angol, Egyed Jolán angol, Virág Elvira excentrikus, Ritta Karmen mondain táncok, és különböző kedvességekkel szórakoztatja a

Royal bár

közönségét.

Sp. autó- és traktor-olaj,

tiszta könnyübenzin kiváló minőségben

Magyar Fanto Művek

R.-T.

tiszántuli kirendeltségénél

Ferenc József-ut 42. sz.

Telefon 7-77 és 10-99.

Egyre nagyobb tért hódit a Zander Intézet quarccal egybekötött testápoló kurzusa

A Füvészkert uccai Zander intézetben már hetek óta igen intenziven folyik az a kurzus, melynek célja a modern testfejlesztés és testápolás. Az alig pár hete megindult kurzus egyre nagyobb teret hódit, s ma már igen tekintélyes azoknak a gyermekeknek és felnőtteknek, elsősorban hölgyeknek a száma, akik a quarcfényes testgyakorló és fejlesztő kurzuson rÁszt vesznek.

A mai modern életben egyik legfontosabb problémája a mai embernek a sport utján minél tökéletesebbé tenni a testet, mert az éppé és tökéletessé sportolt test veheti fel a győzelmes küzdelmet minden veszedelemmel szemben. Ma már külföldön a társadalom minden rétegét felölelő intézmények népszerüsitik a test kultuszát a sport utján. A munka után az erre a célra berendezett és felszerelt intézetek megnépesednek és pár órán keresztül kellemes szórakozások között fejlesztik és erősitik a testet a másnapi küzdelemre, kenyérkeresetre, de ilyen módon vértezik fel a betegségek ellen is.

Debrecenben az első ilyen intézmény a Zander intézet, mely már évek óta a legszebb eredmény nyel szolgálja a testápoló és fejlesztő munkát. Most ez az intézet bővült azzal, hogy egyik legképzettebb testnevelési tanárnőt, Falusy Margitot szerződtette, akinek vezetése mellett a délutáni gyavolna . a legképzettebbesty bn sy korlatozások a leghivatottabb formában folynak. Az intézet igazgató főorvosa pedig, dr Szász Adolf maga is állandóan felülvizsgálja ezeket a szakszerü oktatásokat gyakorlatokat, melyeknek célja szép, egészséges, formás testet adni a ma emberének. Az állandóan égő kékfényü quarclámpa pedig az egész termett áldott napsugárral tölti meg, melynek értéke és áldásos fényszórása kiszámithatatlan előnyt biztosit.

A modern testápolás gépei pedig alkalmasak arra, hogy a testgyakorlatok után az egyes testrészeket külön, külön kezelésszerü masszirozással megerősitsék. Minden egyes testrésznek meg van a maga külön erősitő gépe, melyet a modern technika az orvostudománnyal karöltve szerkesztett meg.

Az intézet többi termeiben pedig az iszapolás, hideg, erősitő fürdők, külön quarcolások, diatermás villanykezelések folynak egyik legképzettebb fiatal orvos, dr Szentkirályi István szakszerü vezetése alatt. Különösen a diatermás kezelések száma szaporodik napról napra, hiszen ennek a modern kezelési módnak kézzelfogható előnyeit és értékeit a mai előre jutott orvostudomány nem győzi eléggé hangsulyozni.

A Zander intézet látogatottsága pedig legfényesebb bizonyitéka annak, hogy Debrecennek egyik legértékesebb gyógyintézete, hol az ép testet erősebbé szebbé tehetik, a beteg testet pedig szakszerü kezelés mellett meggyógyitják.

Zongoratulajdonosok
figyelmébe.
HERMEL JÓZSEF
zongora speciálista, az Operaház művészeinek hangolója, hangolást és javitást elvállal. PIAC-U. 6. sz.

Gerlóczy Béla a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott Debrecen dalkulturájáról

Tizennyolc dalárda együttes hangversenye az Arany Bika dísztermében

A debreceni dalárdák együttes hangversenye vasárnap este a magyar kultura középpontjába állitotta Debrecent. Nem hiába nevezték el városunkat a dalárdák városának, erre a megtisztelő és büszke cimre minden tekintetben rászolgált a kálvinista Róma, amely az utóbbi időkben ismét átvette a vidéken a veeztő szerepet.

A vasárnapi együttes hangverseny a legteljesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében, előkelő közönség részvételével zajlott le az Arany Bika hatalmas dísztermében. A helybeli nagyhirü dalosegyesületek közül 18 dalárda vett részt a rendkivül nivós hangversenyen, — mely feledhetetlen élvezetet nyujtott a megjelent közönségnek.

A szokottnál is gazdagabb müsoron szebbnél-szebb dalok szerepeltek, köztük P. Nagy Zoltán, Farkas Nándor, Demény, Bodnár Lajos, Révffy, Mácsay Sándor, Szigethy Gyula leggyönyörübb dalai és néhány klasszikus zeneszerző számai. Mindegyik dalárda tudásának legjavát adta s igy tulajdonképpen nem is lehet teljesitményükről külön-külön kritikát mondani, mert ez a kritika csak a legteljesebb elismerés lehet.

A hozzáértő most is tapasztalhatta, hogy a debreceni dalárdák mennyire kiforrott technikával, milyen tökéletes harmoniával és fegyelmezettséggel oldják meg a legnehezebb zenei feladatokat is. A közönség természetesen nem fukarkodott a lelkes tapsokkal s minden szám után őszintén ünnepelte a közremüködő dalárdákat.

A kitünő hangversenyen megjelent Gerlóczy Béla kormányfőtanácsos, az Országos Magyar Dalosszövetség ügyvezető elnöke, továbbá P. Nagy Zoltán, a Városi Zeneiskola igazgatója, dr. Balla Bertalan városi tanácsnok és mások.

Gerlóczy Béla a hangverseny befejeztével a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott Debrecen dalkulturájáról és a helybeli dalosegyesületek páratlan fejlődéséről és értékes müködéséről. A debreceni dalegyletek előtt kijelentette, hogy rövidesen ujból lejön Debrecenbe, ahol nagyszabásu terveknek akarja az alapját megvetni. Legközelebb a magyar dalosügy s ezzel kapcsolatban a debreceni dalárdák ujjászervezése ügyében beható tanácskozásokat és tárgyalásokat fog folytatni dr. Vásáry István polgármesterrel. — Ezekbe a tárgyalásokba természetesen bevonják a dalosegyesületek vezető embereit, továbbá városunk zenekulturájának kiválóbb tényezőit.

Ezek után bizonyosra vesszük, miszerint a debreceni dalkultura tovább fog haladni azon az uton, a melyen már eddig is annyi hervadhatatlan babért termett a magyar dalos testvérek számára. A vasárnapi hangverseny egyik jelentős és sokat igérő állomása volt ennek a felfelé ivelésnek.

Négy vadlud a Kollégium felett

Erdős Károly professzor úrnak, az ősi kollégiumi lélek és szellem igaz szeretőjének és őrizőjének ajánlom.

A kollégiumnak ősi udvarát
Ellepte sok kis, nagy, nagyobb diák.
Valami szent, bús, anyai öröm
Ragyogott minden ablaktükrön,
S az egész drága épület felett,
Hogy ott nyüzsögtek vidám gyerekek,
Öklömnyi s lelkes, büszke, nagy diák.
S amint ellepték ősi udvarát,
A lemosolygó, ragyogó égen
Négy vadlúd húzott kiáltozva át.

— Az a négy vadlúd merre mehetett?...
— Vajh merre mentek egyszer el, ti gyerekek?...
Jaj, kint bitangba annyi ősi juss!
Ifjú jövendő! Magyar március!
Itt még a szív, a lélek szűzmagyar,
S az alma mater áldón betakar!
Vidáman járod ősi udvarát,
De egyszer, majd, te sok, vidám diák,
A gyászbafojtott magyar éjszakát
Mint vadlúd húzod kiáltozva át!

— Azokat fent viszik viharvert szárnyak!...
— Ki ad tinéktek vezértollat, szárnyat?!...
Öreg pedellus, fürge, mint a gyík,
(Hisz' nem vénülhet semmi sem meg itt!)
Nagy csengőt kondít akkurátusan.
A tantermekbe szanaszétsuhan,
Eltünt a sok kis, nagy, nagyobb diák.
A termő csend derűs nyugalmat ád.
S az udvaron komoly professzorok,
Vezérgúnárok, némán húznak át.

Apák! Anyák! Sasfészek, zárt szív: Debrecen!
Hogy érezzétek, mint én, mit jelentenek,
Kikért most szívem féltőn ugy remeg,
E vig fiuk e szent szárnyak alatt,
S e „hegyenépült", ősi szent falak!
S halljátok meg, mint én, az ifjú vén diák.
(Ki vérzőn járom már a magyar éjszakát!)
Mi mindent mond, hogy fent a kék egen
Négy vadlúd húz s az Isten tudja, hogy hová megyen...

Debrecen, 1930 február. *BENKE TIBOR.*

* *Benke Tibor*, akinek több szép költeményét közöltük már, a Petőfi Társaság is már több izben arra méltatta, hogy felolvasó ülésén bemutassa költeményeit. Igy legutóbb Szathmáry István olvasott fel nagy sikerrel verseiből az Akadémián tartott felolvasó ülésen.

A magyar itjuság a munka uralmáért küzd

A háboru utáni nemzedék vitasorozata.

A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának rendezésében, a háboru utáni nemzedék vitasorozata keretében hétfőn este tartotta meg rendkivül érdekes és értékes előadását Kertész Dániel „A társadalmi és gazdasági problémák uj magyar szemlélete" cimén.

A széles látókörü előadó rámutatott arra, hogy a mai társadalmi és gazdasági rend válságban van és nem biztositja többé minden egyes ember békés megélhetését. A szervezetlenek, kizsákmányoltak és munkanélküliek tömege napról napra növekszik és ezért nincs biztositva a társadalom békéje. A mai magyar társadalom idejét-mult értékítéletekhez ragaszkodik és a társadalmi és gazdasági béke frázis köpenyegével takarja le saját tehetetlenségét. Az ifjuság néphegemoniáju, uj Magyarországot akar, népkulturával, kevesebb nagybankkal és nagybirtokkal, de magyarabb értelmiséggel, több kisbirtokkal.

A középosztály társadalmi és gazdasági ismereti teljesen hiányoznak, képtelen arra, hogy a parasztságot és munkásságot vezesse. Az ifjuság a parasztsággal, munkássággal és középosztállyal ki akarja alakitani az osztályok feletti magyar demokráciát.

Gazdasági életünk nem organikus. S ezt organikussá akarja fejleszteni. A termelés átszervezésénél a szövetkezeti elvet veszi alapul az uj magyar nemzedék. Az eddigi Potemkin-ipar helyett a mezőgazdaságra támaszkodó magyar vezetés alatt álló ipart akar.

Az uj társadalmi szemléletben két gondolat fogja át a problémákat: a faji és a szociális gondolat. S a magyar ifjuság a munka uralmáért küzd. Külön kiemelend őaz uj társadalmi rendben a parasztság állam alkotó jelentősége.

A közönség nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatta végig a sok uj szempontot megvilágitó előadást, mely egészen reális oldalról fogta fel a legsürgősebb problémákat.

Az előadást nivós vita követte, — melyben Szekeres László, gazdasági akad. tanár uj szempontokra hivta fel az ifjuság figyelmét. Varga Lajos felszólalásában elismeri az ifjuság roppant nagy munkájának a jelentőségét, de figyelmébe ajánlja a gyakorlati megoldások nehézségét.

Március 10-én este 7 órakor ifju dr. Tóth Endre és Kertész Dániel fognak az elhangzott felszólalásokra válaszolni.

MEGHALT A CSONKA-BIHARI EGYHÁZMEGYE ESPERESE.

Mint Nagykerekiből jelentik: Lévay Mihály nagykereki lelkész, a bihari csonka egyházmegye esperese 72 éves korában tegnap elhunyt.

Lévay halálával nagy veszteség érte a református egyházat, amelynek Lévay esperes, ez a rendkivül szerény és szelidlelkü pap igen hü sáfárja és bugó munkása volt.

Temetése csütörtökön délután történik Nagykerekiben.

TEKINTSE MEG!
Neumann Testvérek
cég
Bika Szálloda melletti
Piac ucca 9. szám alatti
kirakataiban feltüntetett
csoda olcsó cipő-árait!
Elegáns női cipők, fekete és szines . . . . . P. 12·50-től
Elegáns férfi cipők, fekete és szines . . . . . P. 14·80-tól

Sakkverseny az egyetemen

Barca Gedeon, Tóth Ervin és Balogh Ferenc is beadták nevezésüket.

Az egyetem az idén is az összes fakultásbeli hallgatók bevonásával, megrendezi sakkversenyét, mely méreteiben az eddigieket is túlszárnyalja. A verseny védnöke: **dr. Hankiss János e. i. dékán.**

A beavatottak még emlékeznek arra a küzdelemre, melyet a fentemlített három játékos vívott, akik felváltva vitték az első díjakat a legnehezebb küzdelmek után. Reméljük, ezen nemes versengés ismétlődni fog ez alkalommal, amikor is egész sereg rutinos nagy készültséggel rendelkező játékos adta be nevezését, az összes karokról. Az Egyetemi Kör belső helyiségét bocsátotta a rtndelkezésre és nagyobb pénzösszeget ajánlott fel a helyezettek megjutalmazására.. Itt fognak lezajlani a játékok a legszigorubb keretek között. **„Az Egyetem bajnoka 1930."** cimet. Nevezések 0.50 fillér mellett. március hó hatodikán, délelőtt 11 óráig, amikor is dr. Hankiss János e. i. dékán megnyitja a versenyt s utána Tóth Ervin bh. (verseny bizottsági tag, megbizott rendező) a legújabb szabályokat ismerteti, majd sorsolás lesz és a játéknapok megbeszélése következik. A kijelölt napon a nevezettek megjelenése kötelező.

Közérdekü levelek

AKIK A ZÁSZLÓDISZ JELENTŐSÉGÉVEL NINCSENEK TISZTÁBAN.

Bizonvára sokan csodálkozással látták, hogy a kormányzó jubileumi alkalmából. március hó elsejére kitüzött zászlók nagyrésze még vasárnap, sőt hétfőn is ott lengtek igen sok házon. De még nagyobb fejcsóválással vetek tudomást egyesek, akik figyelni, meglátni és gondolkozni is tudnak arról, hogy szombaton igen sok házon egyáltalában nem volt nemzeti színű lobogó látható.

Amikor szombaton a városházi dísz közgyűlésnek vége volt, az egyik ismert városatya szóvátette a képviselő társai előtt, hogy a magyarságnak bizonyos vonatkozások tekintetében való nemtörődömsége mennyire bánt ja azokat, akik az ünnepségeket most is, — máskor is, — komolyan veszik. Ilyen nemtörődömség eredményezi azt, hogy a kormányzói jubileum nap ján jóformán csak a Piac uccai házak voltak zászlódíszben, mig a többi uccákon csak elvétve lehetett egy-egy nemzeti trikolórt látni. De az ünnepi zászlódísz jelentőségének legalább épen olyan lebecsülése az is, ha a zászlókat az ünnepnap után is egy-két napig, sőt nem egy esetben egy hétig is kint hagyják. A városatya mesélte el, hogy Romániában, ahol a zászlódísz legtöbbször jelentéktelen alkalmakra is elő van irva, kötelező. A rendőrség szigoruan bünteti, ha a zászló az előírt órába, az előírt napon nincs kitüzve, de bünteti a zászlók kellő időben való be nem vonását is.

Ilyen büntetésekkel a magyar embert hazafiúi kötelessége teljesítésére szorítani nem kell, nem szükséges. A jószándék, a nemes jóakart mindannyionkban meg van. De a nemtörődömség, a magyar ember egyik ősi átka bizony sokszor elrontója igen szép és nemes dolgoknak. Nálunk is meglehetne csinálni azt, hogy a rendőrszemek figyelmeztetnék a házmestereket a lobogóknak a kitüzésére, de figyelmeztetnék arra is, hogy az ünnep elmúltával a lobogó, amely egy-egy ünnepi napnak van hivatva benső séges díszt kölcsönözni, be is vonassék. Mi jól ismerjük Ságy Lajos főtanácsosnak rendkivüli tapintatát, kiüinő érzékét s igy azt hisszük, hogy ennek a kérdésnek minden presszió nélkül való megoldására is meg fogja találni, — ha illetékes helyről erre felkérik, — a helyes útat és módot. Valamit ugyanis tenni kell szerény nézetünk szerint az ellen a lehetetlen állapot ellen, hogy a zászlódísz jelentőségének emelését a zászlódísz különös megbecsülésével, annak katonás pontossággal való kitüzésével s ugyan ilyen preciz bevonásával biztositsuk. Elvégre örökké nem élhetünk a Pató Pálék korában.

(Aláírás).

Riport a debreceni tankerületi tornászbajnoki versenyről

Tegnapi számunkban már röviden beszámoltunk a debreceni tankerületi tornászbajnoki versenyről. A verseny részleteiről az alábbi riportot közöljük:

A „KISOK" megbízásából a debreceni tankerület 1930. évi középiskolai tornászbajnokságát március hó 2-án rendezte meg a debreceni róm. kath. Calasanti Szent József reálgimnázium sportköre. A piarista reálgimnázium parkettes tornaterme a disztorna és nemes verseny szinhelye. A mérkőzés kezdete délelőtt 10 óra, amelyen résztvettek: vidékről a kisvárdai és mezőturi reálgimnáziumok; Debrecenből a ref. tanitóképző, a felsőkereskedelmi és a mérkőzést rendező piarista reálgimnázium.

Nevezett intézetek 8—8-as válogatott csapattal a központtól előirt egyenlő gyakorlatokkal szerepeltek a nyujtón, a korláton, a gyürün és a lovon, utána meg egyéni összetett versenyben mérköztek az elsőségért.

Délelőtt 10-től délután 2 óráig tartott ez a lebilincselően szép, fáradságos, de szemkápráztató mutatványokban is bővelkedő torna. Bizony festői látványt nyujtott a 8—8 daliás, ügyes és izmos fiunak minden egyes katonás fellépése és a gyakorlatok preciz elvégzése.

A tornászbajnoki verseny odavonzotta Debrecen szülői társadalmát, intelligenciáját a Szent Anna uccai piarista reálgimnáziumba, ahol lejátszódott, bár szerepeltek még itt, Budapesttel szemben a vidék ereje és akcióképessége. Itt is tudnak, mint ott, erősen tudnak, mint ott s ha összemérik erejüket, talán jobban tudnak, erősek és ügyesek lenne, mint ott. Ki kellene egyszer próbálni!

Délután fél 5—fél 6-ig az ünnepélyes programmon szerepelnek: a délelőtti győztesek bemutatója, a Svetits-intézeti r. kath. leányliceum növendékeinek zenés szabadgyakorlatai, a kisvárdai áll. reálgimnázium Fég-puskás irredentás zenés gyakorlatai, a ref. tanitóképző gulái, a kisvárdai világító buzogánygyakorlatai, a helybeli piarista II. o. zenés dán szabadgyakorlatai.

Az ujságíró erről ugy referálhat, mint én: minden szám a legjobb volt. Reám mégis maradandó hatást gyakoroltak: a Svetits kis lányai bájos gyakorlataikkal és a piarista kis fiuk határozott fellépésükkel. Ám elsősorban tetszett: a kisvárdai reálgimnázium mindkét szereplése. Hogy miért? Mert velük éreztem. Fiatalok, akik a mát mutatták, mit kellene tenni a „Nagy-Magyarországért"!

Az ünnepélyes programm lezajlása után *Neidenbach* Emil, a *KISOK* országos ügyvezető igazgatója, aki d. e. és d. u. résztvett mint a bajnoki verseny irányitója a versenyen, gyönyörü beszédet mondott. Ebben hangsulyozta, hogy minden jó tornász, cserkész egy erkölcsös, tiszta férfiuvá nevelődik, amilyenekre a csonka országnak szüksége van.

A látottak azt a meggyőződést érlelték meg benne, hogy ez alkalomból tulajdonképpen a tornán szereplő testnevelő tanárok a **győztesek**, akik mind kitüntek. De elsősorban kiemeli *Auer* Kálmán piarista reálgimnáziumi testnevelő tanárt, a mérkőzésnek a központtól megbizott rendezőjét, akinek rátermettsége annyira kitünt, hogy a megrendezés a legjobb kezekre bizatott, mert minden intézet tudása legjavát mutatta a pártatlan bírói itélet alapján.

Mi tagadás benne, az eredmény ép az ő intézetét tette több versenyben elsőnek. Ez is az ő érdeme.

A központi ügyv. igazgató felkérésére *Ady* Lajos debreceni tankerületi főigazgató osztotta ki a bajnokok és győztesek közt a megnyert érmeket.

Impozáns volt, amikor a főigazgató átadta azoknak az érmeket, akiké a jövő s akiknek vállára nehezedik a mi jobb sorsunk.

Az ünnep elején a Magyar Himnusz zárta be a lélekemelő versenyt.

A részletes eredmény a semleges bírói itélkezés szerint az alábbi:

EGYÉNI BAJNOKSÁG.

Nyujtón: 1. Tóth L. (debreceni kegyesrendi rg.), 2. Kelemen (mezőturi ref. g.), 3. Bodó (debreceni kegyesrendi rg.), 4. Kiss G. (debreceni kegyesrendi rg.), 5. Erdei (debreceni ref. tanitóképző.

Korláton: 1. Balogh O. (kisvárdai áll. rg.), 2. Tóth L. (debreceni kegyesrendi rg.), 3. Kiss G. (debreceni kegyesrendi rg.), 4. Lehóczky (debreceni kereskedelmi isk.), 5. Fekete (debreceni tanitóképző).

Gyürün: 1. Lehóczky (debreceni keresk. isk.), 2. Balogh O. (kisvárdai áll. rg.), 3. Fekete (debreceni tanitóképző), 4. Tóth L. (debreceni kegyesrendi rg.), 5. Schicker (mezőturi ref. g.).

Lovon: 1. Koczka (debreceni ref. tanitóképző), 2. Lehóczky (debreceni keresk. isk.), 3. Kiss G. (debreceni kegyesrendi rg.), 4. Bodó (debreceni kegyesrendi rg.), 5. Hadady (debreceni keresk. isk.).

CSAPATBAJNOKSÁG.

Nyujtón: 1. Debreceni kegyesrendi reálgimnázium. 2. Mezőturi ref. gimn. 3. Debreceni ref. tanitóképző intézet.

Korláton: 1. Debreceni kegyesrendi reálgimnázium. 2. Debreceni ref. tanitó képző. 3. Mezőturi ref. gimn.

Gyürün: 1. Debreceni kegyesrendi reálgimnázium, 2. Debreceni ref. tanitó képző. 3. Debreceni kereskedelmi isk.

Lovon: 1. Debreceni kereskedelmi isk. 2. Debreceni ref. tanitóképző. 4. Debreceni kegyesrendi reálgimnázium.

Egyéni bajnokság az összes szereken: 1. Lehóczky (debreceni kereskedelmi iskola), 2. Kiss G. (debreceni kegyesrendi reálgimnázium), 3. Koczka (debreceni ref. tanitóképző), 4. Fekete (debreceni ref. tanitóképző), 5. Bodó (debreceni kegyesrendi reálgimnázium).

Csapatbajnokság az összes szereken: 1. Debreceni ref. tanitóképző intézet. 2. Debreceni kegyesrendi reálgimnázium. 3. Debreceni kereskedelmi iskola.

(—)

Dr Bartha Károly előadása a céhekről

A vagongyár a maga társadalmi és kulturalakulatával maholnap Debrecennek egy külön városa, ahol nemcsak a rohanásban elakadt vasparipák kapnak uj erőre, de a magyar kultura, a magyar jókedv és a magyar összetartás is.

Az Egyetértés a maga sokágu karjával veszi pártfogásba itt a munkáskezeket s mindenkinek megadja, mit tehetsége kiván.

A már 30 éves „Egyetértés önképző dal- és zeneegyesület", mint azt agilis és fáradhatatlan főtitkárától, Sidó Gézától megtudtam, a maga 30 alosztályával, jóval több mint félszáztagu dalegyletével, majdnem 50 tagu fuvós zenekarával, szinjátszó társaságával, annyi féle zeneiskolájával, majdnem két és félezer havi forgalmat felmutatni tudó 8000 kötetes elsőrangu kezelt könyvtárával és olvasótermével, (amelynek müködése felett a hattagu könyvtári bizottság őrködik elsősorban), méhészkörével, többrendbeli gazdasági egyesületével, azután az ifjusággal foglalkozó számtalan alakulatával, levente ifjusági egyesületével, sportegyletével, cserkészcsapatával, a hazai közmüvelődésnek, de meg társadalmi életünknek is egy legfontosabb hatóeszköze ma már.

S mig a könyvtárból egyre kopik a könyv, de kerül helyette uj is, az Egyetértés földalatti könyvtárának fehér és piros Schiller-köteteinek is akad fogyasztója és az egyleti borbizottság négy derék tagja (mert az Egyetértés alosztálya között ilyen is van) mindig gondoskodik arról, hogy a kulturélethez meglegyen a jó bor is, amelyből a kevés is elég. Mert odakinn azt tartják, hogy a jó borból elég a kevés is.

Mindezekben az alosztályokban lüktető hatalmas kulturélet nagy lendületet vett *Máthéi* József főfelügyelő mühelyfőnök védnöksége alatt, aki az összes alakulatok elnöki tisztét viseli és aki a mérnöki és müvezetői karral egyetértve igazi hivatott kezekkel irányitja a kulturális életet.

Az Egyetértés és a máv. mühely kulturéletében bizonyára jelentős mozzanat az a körülmény, — mint azt Máthéi József főfelügyelő üdvözlő szavaiban is kiemelte, — hogy a tegnapi napon megkezdette ott müködését az Egyetemi Népszerü Főiskolai Tan folyam.

Az első előadás előtt dr *Darkó* Jenő egyetemi professzor, a Rendező bizottság elnöke szólott a közönséghez, amely az Egyetértés ujonnan berendezett 60 férőhelyü páholyával és 600 személy befogadására szolgáló parkettes, modernül berendezett szinpaddal ellátott hatalmas disztermét zsufolásig megtöltötte. Szép és közvetlen szavaiban, amely a jelenlevőkre mély hatást tett, hangsulyozta, hogy a tudomány csak egy, amint az igazság is csak egy, mégis a tiszta tudomány mérhetetlen nagy birodalmából csak azt kell elsősorban kiválasztanunk, ami minket, magyarokat a legjobban érdekel. *Ezt a nemzeti szempontot fogják a Főiskolai Tanfolyam előadásai érvényre juttatni a vagongyárban.*

Ezután dr *Bartha* Károly, a kollegium tanitóképzőjének tanára tartotta meg szépen felépitett, tanulságos előadását a debreceni céhekről.

Előadásának első órájában főképpen a fésüs céhvel foglalkozott, amely mesterség ma már majdnem teljesen kihalt és emlékeit jóformán a Déri muzeum konzerválja. A régi fésüsiparnak egy-két képviselője él még a szomszédos hajdúvárosokban.

A nagy tetszéssel fogadott előadást dr Bartha Károly a jövő héten, kedden folytatni fogja a máv. mühelyben.

A NAP HIREI

MÜSOR:

Szerdán este 8 órakor: **Tündérek cselédje.** C bérlet.

Csütörtökön este 8 órakor: **Tündérek cselédje.** D bérlet.

Pénteken este 8 órakor: **Katica.** — Tisztviselő-est. Ötven százalék kedvezmény. Bérletszünet.

Szombat este 8 órakor: **Matyika színésznő szeretne lenni.** Bemutató. Kardoss Géza fellépésével.

Színházi iroda jelentése:

Ma és minden este 8 órakor:

Tündérek cselédje.

Ma és holnap délután három órai kezdettel, rendkivül mérsékelt helyárakkal, ifjuségi előadásban. —

Az égő város.

Kardoss Géza fellépésével. Földes I. gyönyörü irredenta drámája. A Tüzek az éjszakában trilogia második része.

Pénteken, folyó hó 7-én 50 százalékos tisztviselő-est!

Katica.

A kedvezményes utalványok a titkári irodában már válthatók.

Szombaton, folyó hó 8-án, vigjáték-bemutató: A budapesti Vigszinház szenzációs sikerü müsordarabja! Csathó Kálmán 3 felvonásos vigjátéka:

Matyika színésznő szeretne lenni

Kardoss Géza fellépésével.

URÁNIA

TELEFON: 12-51

Ma: fél 5, háromnegyed 7 és 9-kor: a müsor fele hangos, fele néma.

1 **Dr. Vizi Leó esküvője.** (Hangos trükk-film; jobb a Noé bárkájánál is.)

2. **Schubert dalai.** (Ave Maria, C-dur szimfonia, Staendchen, stb. hangos-film.)

3. **Szibériai bilincsek.** (Tiz felvonásos dráma a régi, nagy Oroszországból. Főszereplők: Fritz Kortner és Renée Henbel.)

Pénztárnyitás délelőtt 11 órától, délután előadás előtt egy órával.

METEORBAN szerdán: **Holtak szigete.** Dráma. 8 felvonásban. Doris Kenyon és Gilbert Rolanddal és **Rózsanász.** Regényes történet, tiz felvonásban. Liane Haid és Harry Halmmal.

Előadások: 7 és 9 órakor.

x **Dr. Vásárhelyi Béla** egyetemi, klinikai tanársegéd, rendel Kálvintér 11. szám alatt, délután 2—4 óráig. — Telefon: 11—33. szám.

x **Urilányok,** kevés költséggel izléses ruhákat s iparművészeti tárgyakat készítenek, otthonukat szépitik, ha Papolczyné szalonjába járnak, Csapó ucca 10. szám alá.

x **Irógép leirásokat,** sokszorosításokat, gyorsan, tisztán s igen olcsón vállalok, Király ucca 5. szám. Irógép-

Plakett dr Kenézy Gyula egyetemi tanárról.
(Mintázta: Debreczeny Tivadar szobrászmüvész.)

Vigszinház mozgóban.

Előadások ma: fél 7 és 9 órakor W. B. Griffith mesteri rendezésében:

A FEKETE NÁSZ.

Főszereplők: Lyonel Barrymore, Mary Philban és Don Alvarado.

Közkivánatra! — Megelőzi:

A VÖRÖS PIMPERNEL

Orczy Emma bárónő világhirü regénye. — Főszerepben: **Corinne Griffith.**

Apolló mozgóban.

Előadások ma: fél 7 és 9 órakor!

LEÁNYKÁM ANGYALKÁM.

Főszerepben: **Priscilla Moran.**

Megelőzi:

ÉLETRE — HALÁLRA.

Tom Tylor és Frankie Darroval.

AZ URÁNIA UJ MÜSORA.

Az Uránia tegnapi premierjén ismét gondosan összeválogatott nívós müsorral kedveskedett közönségének. Bevezetésül igen érdekes magyar és világhíradót pergetett le a gép, majd sor került a „Vizy Leó házassága" című burleszkekre, amelynél ötletesebb és kedvesebb kis filmet alig láttunk. Külön szenzációja volt ennek a filmnek, hogy Debrecenben ez volt az első hangos burleszk film és az eredeti zene pompásan alkalmazkodott a képekhez. Schubert életéből vett romantikus film a következő kép, melybe stilszerüen voltak beillesztve a világhírü zeneszerző legszebb szerzeményei. Az Ave Maria és a Ständchen gyönyörü dallamait tökéletesen adta vissza a beszélő-gép.

A müsor attrakciója a „Szibériai bilincsek" című darab volt. Az elsőrangu film kifogástalan rendezésben, szebbnél szebb képek keretében adta vissza a szibériai rémségeket. A katonai parancsnoknak, a foglyok réménck fia szerelmes lesz az egyik számüzött leányába és rengeteg akadályon és megpróbáltatásokon keresztül kiharcolja a boldogságot. A mese mögött igen érdekes képekben mutatja be a film a transszibériai vasutvonal megépítésének gigászi munkáját és izgalmas jelenetek után tanui lehetünk egy borzalmas vasuti szerencsétlenségnek. Ugy a rendezés, mint a felvételek mesteriek, a szereplők jók, a történet érdekfeszítő.

A müsor második fele már néma film volt és itt a kisérő zenét az Ufa nagyszerü zenekara szolgáltatta György Mihály szakavatott vezetésével.

Goldowszky Boris hangversenye

A nagyszerü Dohnányi-tanitvány pompás játéka osztatlan tetszést aratott tegnap este a Zenedében. Játékában szélesen bontakozott ki a nagy mester szelleme, de igen sok és egyéni vonástól kisérve. Nagyvonalu és teljesen érett technikája az igen nehéz feladatokkal is könnyen birkózott meg. Nagy készültségre valló súlytechnikája van, amelynek még a legerőteljesebb vonatkozásai is mindig zengők. Billentése, kifinomult kéz teljesitménye, legátói folytonosak és simák stoccatói sohasem élesek és bántók. Igazi nagytermi-stilusa van. Forma elképzelései bátrak és különösen energikus vonatkozásaiban feltünően tisztán hangsúlyozottak. Előadása szenvedélyes, bár néhol még a fiatalság hevét tükrözi vissza. Nem sok idő múlva azonban ehhez a szenvedélyességéhez magasabb értelemben vett leszürtség fog társulni, — sok biztató jelét láttuk ennek — és akkor a fiatal zongorista játéka hamarosan tökéletes interpretálás magasba vivő útjait fogja bejárni.

Tolmácsolásának igy is igen szuggesztiv ereje van és az előadott müvek még egymástól távoleső karakterü részletei is helyes felfogásban kerültek ki keze alól.

Dinamikai fokozásainak széles skálája van és különösen az ellentétek értelmezései sikerültek kiválóan, de átmeneti színei is nagyon szépek és gondosak.

Müsora első részében Mendellsohn Schumann és Brahms szerepelt igenigen sok szép részletben bővelkedve. A második részt Dohnányinak s Liszt nek szentelte s ezekben még jobban érvényesültek a szimpatikus fiatal pianista kitünő qualitásai.

A közönség szívesen fogadta a bemutatkozást s a meleg ovációra Goldowszkj Boris három Chopin és egy Bartók müvet játszott a fárasztó müsor után még mindig frissen és invenciózusan.

(Szyk).

Bombay Gusztáv

A magyar színész sorsa.

Bombay Gusztáv, aki egykor, ezelőtt 17 esztendővel Debrecenben volt mint kedvenc színész, — most Debrecenbe került ismét. Az egykori neves színész utoljára Kolozsváron Janovics szinigazgató társulatánál müködött, ahol aztán **tiz évvel ezelőtt a románok kiutasitották** és ezután megkezdődött a magyar sorsu kálvária járása és tiz év óta járja csonka Magyarország vidéki városait és falvait, a hol aztán az iskolákban tart hazafias alkoholellenes előadásokat a gyermekeknek. Ezuton is felhivjuk az illetékes faktorok figyelmét arra, hogy alkalomadtán adják meg Bombay Gusztávnak az alkalmat, hogy mint menekült és állástalan színész előadások tartásával valami kereseti lehetősége legyen. — Az iskolákban egy-egy délután alkalmas időben megtarthassa az előadását. Sok és az ország különféle vidékéről van valami ajánló levele Bombay Gusztávnak, melyek igazolják, hogy eredményesen, sikeresen tartotta előadásait. — Egy menekült, sorsverte színészről van szó, aki segitség nélkül, munka lehetőség nélkül él, mert nem talál elhelyezkedést, pedig még munkakedve teljében van, s mást nem kér, mint munkát.

x **MÁV. FILHARMONIKUSOK HANGVERSENYE. MÁJCIUS 9-ÉN MAGYAR-EST. ÉNEKEL SZABÓ LUJZA.**

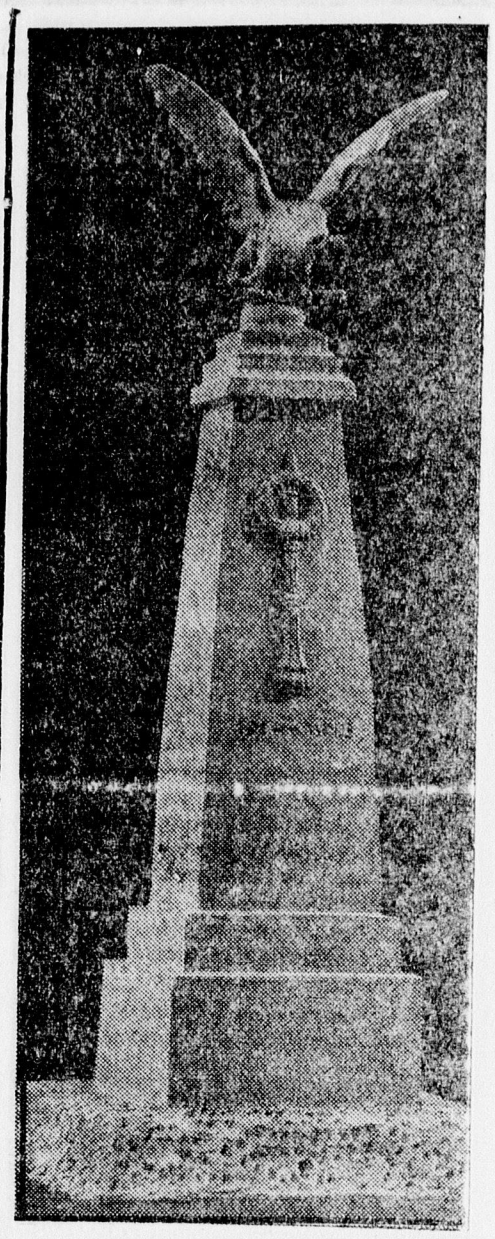

Hadiemlékmü.
A Magy. Orsz. Képzőmüvészeti Tanács, mint tervpályázatot elfogadta. Tervezte: Debreczeny Tivadar, szobrászmüvész.

AZ AUTÓ POTYAUTASA ÉLETÉVEL FIZETETT AZ INGYEN AUTÓZÁSÉRT.

Zalaegerszeg, márc. 3. Vasárnap a zalaszentmihályi templom előtt egy idegen autó állt meg, melyben osztrákok ültek és azután érdeklődtek, hogy merre vezet az ut Nagykanizsára. Az autó körül kisebb csoportosulás támadt. Ott volt Horváth József 26 éves legény, a ki a szomszédos Pacsán lakó rokonaihoz akart menni lakodalomba. Észrevétlenül felkapaszkodott az autó hátsó részén elhelyezett utazóládán. Az utasok minderről semmit sem tudtak. Pacsa községbe érve Horváth leugrott a robogó autóról, de olyan szerencsétlenül, hogy koponyaalapi törést és agyrázkódást szenvedett. A zalaegerszegi kórházba szállitották, ahol hétfőn meghalt.

Piaci jelenet.
(Szathmáry Irma rajza.)

A NAP HIREI

Aranyló napsugár

ragyogja be végre utainkat! Verőfény fürészti végig az uccák porszemeinek millióit és a tavaszba induló természet képe nemes drágakőként csillog... Tavasz! Valóságos, gyönyörü tavaszt sejttetnek, de meg adnak is a nappalok és az éjben sem ver „null" fokot a lég.

A tél agonizál, azaz talán már halott is. Rügyek törnek elő tetemén, avultan tünik el halotti leple: az avar. Madárdal száll bele végre ujra a légbe és a kép festői szépsége naponta élénkül.

Az első tavaszi napsütésbe visz a jövő generáció első utja. Anyák sietnek sétára gyermekeikkel az éltető, friss, enyhe levegőjü szabadba s a kis emberhajtások első öntudatos megnyilatkozása: tapsikáló parányi kezükkel ölelik maukhoz az apró testüket csókoló kedves napsugárt...

A kép gazdag szinpompáját még fokozzák a nagyok. Elegáns hölgyek, délceg urak mennek sétára és hintik el magvát a kezdődő tavaszi divatnak, amely hát egyszer már szép dolgot is hozott. Uj szint — hiszen megérkezett a hosszu női ruha. Szemünk már elszokott attól, hogy födve legyen a térd és maholnap bizony, már alig hogy látszik a — boka.

Aztán... Tavasszal, azt hisszük, kisebbek lesznek talán a gondjaink Talán? Ki tudja! Reménykedünk ugyan, hogy lesz ereje a visszatérő magyar napsugárnak le simitani a gondredőket, miket a tél, az elmult őszök, az elrobogott évek kerekei szántottak mély barázdává a magyar homlokra. Bizunk, pedig ki tudhatja? Arany kalásszá érik-e a mag, — avagy csengő tallér duzzasztja-é valaha is zsebünk...

Mert ezt szeretnénk, ha hoznád már egyszer ragyogó, aranyló, magyar napsugár... (.)

— **Lindenberger János apostoli kormányzó olaszországi útja.** Lindenberger János apostoli kormányzó, — prépost-plébános, egyhónapi szabadságra ülazott Március hó másodikán részt vett a magyar püspöki kar tavaszi konferenciáján s ennek keretében Orsenigo Caesare c. érsek, a Berlinbe helvezett pápai nuncius búcsúztatásán. Március hó ötödikén és 6-án fontos tárgyalásai lesznek a különböző miniszteriumokban és minden valószínüség szerint csak hetedikén indul Budepestről az olaszországi Ikába, ahonan április hó első napjaiban tér vissza.

— **Fedák Sári és dr. Szilágyi Imre városunkba jönnek,** hogy hétfőn, — március hó 10-én bemutassák az „Ötszázéves magyar dal" második ciklusának gyönyörü műsorát, mellyel országszerte szenzációs sikert aratnak Ez két istenáldotta művész összetalálkozása millió szívet hódított már meg itthon és külföldön, a magyar nemzeti zenének. Hazafias, szent misszió az, melyet ők betöltenek, bizonyára átérzi ezt és meg fogja méltóképpen becsülni városunk lelkes közönsége is Az „Ötszázéves magyar dal"-nak második ciklusában Bihari, Lavotta, Rózsavölgyi, Szabadságharci dalok, Bellyár és parasztnóták, Dankó nóták, dalok, Blaháné korából, Kacsóh-dalok stb. stb. szerepelnek. Korhű jelmezek cigányzenekari kiséret. Jegyek a rend kivüli nagy érdeklődésre való tekintettel kaphatók a Méliusz, Hegedüs és Sándor, Csáthy könyvkereskedésekben és az Arany Bika halliában, egy pengőtől, hat pengőig.

Magyar Divatház, Piac-u. és Simonffy-u. sarok.
Leszállitott árakban divatos szép női tavaszi kabátok.

Egy tolvaj cselédleány kifosztotta a gazdáját

A lopott zsákmánnyal megszökött Debrecenből.

Nagyszabásu lopási ügyben inditott nyomozást a debreceni rendőrség bünügyi osztálya. Egy lelkiismeretlen tolvaj cselédleány kifosztotta a gazdáját és a lopott zsákmánnyal megszökött Debrecenből.

Weiszkrón József, Péterfia-utca 19. sz. alatti lakosnál szolgált Szabó Lidia cselédleány. A jómodoru cselédleány rendesen végezte a dolgát és senki sem gondolta, hogy bünös szándékot forgat a fejében. Ugy látszik azonban, hogy csak az alkalomra várt, amikor meglophatja a kenyéradó gazdáját. Tegnap este, amikor Weiszkrón József családjával együtt elment hazulról és senki sem volt a lakásban, Szabó Lidia valósággal kifosztotta a lakást. Magához vett 30 pengő készpénzt, öt darab selyemruhát, különböző fehérneműeket, kombinékat, ingeket, selyembluzokat, harisnyát, mintegy 300 pengő értékben. A lopott holmit jól összecsomagolta és azzal ismeretlen helyre megszökött.

Amikor Weiszkrónék hazamentek, megdöbbenve vették észre — hogy a hütlen cselédleány kifosztotta a lakást. Azonnal a rendőrségre siettek, ahol megtették a feljelentést Szabó Lidia ellen. — A rendőrség a nagyszabásu lopás ügyében meginditotta a nyomozást.

— **A ref. Kollégiumi Diákszövetség baráti összejövetele.** A debreceni ref. Kollégium volt diákjainak Szövetsége a szokásos havi baráti összejövetelét e hóban is a rendes időben, szerdán, ma délután hat órakor tartja meg az Angol Királynő szálló különtermében Ezeken az összejöveteleken az öreg Kollégium volt diákjai fehérasztal melett, barátságos beszélgetés közben elevítik fel a régi jó diákélet boldogéveit. Az egy-két órai barátságos együttlét alatt beszélgetnek, felolvasnak a régi diákok életéről, epizódjairól, a tekintetes tanárokról, a szigoru pedellusról, jeles kalkulusról és szekundáról, de inkább ez utóbbiakról stb. stb. A ma esti összejövetel hat órakor kezdődik. Részt vehet minden volt kollégiumi diák. Semmiféle kötelezettség senkit nem terhel, az egy pohár sör, vagy bor árán kivül, — amelyet ki-ki magának rendel. Foglalkozásbeli különbségek nem választják el egymástól a jelenlevőket. — Ezeknek az összejöveteleknek éppen az a legnagyobb érdemük, hogy a tár sadalom legkülönbözőbb osztályait egyesíti a barátság magasztos eszméjében.

— **Lánczy Gyula pénzügyigazgató, miniszteri tanácsos állapota.** Kedden délben az a riasztó hír terjedt el a városban, hogy a súlyos betegségéből nemrégiben felgyógyult Lánczy Gyula pénzügyigazgató, miniszteri tanácsos rosszul lett. A hír ilyen formában nem felel meg a valóságnak. A köztiszteletben álló férfit kedden délben tizenkét óra után hírtelen rosszúllét fogta el, úgyhogy kiszállították a klinikára. Nem sokkal azonban ezután jobban lett s még a délután folyamán hazaszállították a lakására, ahol jelen leg is ápolják. Valószínű, hogy csak pillanatnyi rosszúllétről van szó, s aggodalomra nincsen ok.

— **Ma van a bábszinház előadás.** Az Izraelita Nőegylet bábszinház előadása ma és holnap este hat órai kezdettel lesz megtartva, az izraelita hitközség nagytermében. A látványos és gyönyörködtető előadást kicsinyek és nagyok egyformán élvezhetik. Jegyek egypengős és ötven filléres árban, — Schön Sándor üzletében válthatók.

x Esti akt, haladóknak, vagy rajzolni tanulóknak. Az órák látogatása díjtalan, kizárólag a modelt kell fizetni. Jelentkezés, délutánonként 7 óráig, Pálnagy festőművésznél, Darabos ucca 17. szám, műterem.

— **Szerdán,** folyó hó 5-én, délután hat órakor, az Egyetemi Népszerü Főiskolai Tanfolyamon nem lesz előadás.Ispánovits Sándor, budapesti polgáriiskolai igazgató, betegsége miatt előadását később tartja meg.

x MÁV. FILHARMONIKUSOK HANGVERSENYE, MÁICIUS 9-ÉN, MAGYAR-EST. ÉNEKEL SZABÓ LUJZA.

x Diákok! márciusi-jelvények 10 fillérért. Nemzetiszínü zászlók. — Amateur felvételek lelkiismeretes kidolgozása. 6x9 napfény, gázfénypapir 30 fillér, 9x12 napfény, gázfénypapir 60 fillér. Springer papir- és fotoszaküzletében.

— **Kántus-ünnepély.** A Kollégiumi Kántus Nagy József, Vecsey Imre és neje Bruckner Karolina, Kövesdi János, Hegedüs István és neje Bruckner Róza, Magyar-Kegyes-Kádár István, Fráter Ida, Siposs Margit, Stáhl Henrik, Tóth Sámuel, G. Szabó Sámuel és neje Budaházi Emilia, Hegyi Mihály, Liszka Nándorné, sz. Varga Mária, Szakácsi András kegyes alapitók emlékére, folyó évi március hatodikán, délután öt órakor a Kollégium dísztermében emlékünnepélyt rendez, a következő műsorral: 1. Gyászdal. Énekli a Kántus. — 2. Megnyitó beszédet mond: dr. Kállay Kálmán ny. r. egyetemi tanár. — 3. Jutalmazottak megnevezése. 4. Dalokat énekel: Kováts Kató úrleány, zongorán kiséri Tóth Lili úrleány. — 5. Hoppe: Szerelmem. Énekli a Kántus. — 6. Elbeszélés. Felolvassa: Dr. Nagy Sándor ref. főgimnáziumi vallástanár. — 7. Aliquis: Zengjen hálaének. Énekli a Kántus. — 8. Petőfi a Hortobágyon c melodrámát előadja: Tantó Sándor III. é. th. — 9. Cimbalom-szóló. Előadja: Kecskeméthy József IV. é. th. 10. Szentirmai-Huber: Népdalok. — A Kántust Szigethy Gyula főiskolai énektanár vezeti. Belépődíj nincs. — Műsormegváltás kötelező. — A műsor ára ötven fillér.

— **Az osztálysorsjáték** húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 4.000 pengőtnyert: 74337. 3000 pengőt nyertek: 13963, 19607. 1000 pengőt nyertek: 2840, 13803 37006 56753 61870. 800 pengőt nyertek: 22004 28727 42878 67111 68842 70237 72733 78877. 600 pengőt nyertek: 8947 13216 13939 15360 24919 27792 37096 69997. 500 pengőt nyertek 3087 4063 24038 33973 38171 41155 45792 57748 60935 62562 63746 64586 66789 67476 73314 73534 75230 79232. — Ezenkivül kihúztak még 400, 300 és 150 pengős nyereményeket. — A húzás folytatása e hónap hatodikán lesz.

x Könyvújdonságok: Reymount: Parasztok, (nobeldíjas). Rruss: Fáraó Surányi: Csodavárók. Andai: Tenger tánc. Delle: A fekete lovag Remarque Nyúgaton a helyzet. Szép Ernő: Hortobágy. — Ezen könyvek kaphatók Antalffy József cégnél. Telefon 612.

— **A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok** Tojás és Baromfiszakosztálya, Piac ucca 42. szám alatti saját helyiségében, szerdán délután 3 órakor ülést tart, mivel fontos ügyről lesz szó, kérjük a tagok pontos megjelenését. Elnökség.

x A debreceni hentes-szakosztály vigalmibizottsága, folyó hó 9-én, azaz vasárnap este nyolc órakor, az Angol Királynő éttermében, családias jellegü teaestélyt rendez. Ugy a szakmabelieket, valamint az érdeklődőket tisztelettel meghívja a Rendezőség.

— **Pászka,** friss és legfinomabb minőségü dobozban kimérve kapható a hitközségi irodában, Kápolnási ucca 1. szám alatt.

— **Felhívás a Tiszántúli Automobil Club tagjaihoz.** A Hungária Automobil Club, 1930. évi április hó 14-től 22-ig autókirándulást rendez Padovába, hogy viszonozza a padovai Motor Club tavalyi magyarországi látogatását. Ezen túraútra a Tiszántúli Automobil Club tagjait is meghívta. Felkérjük tehát tagjainkat, hogy akik a Hungária Automobil Club ezen túra útján részt venni óhajtanak, részvételüket a club titkárságánál Nyiregyházán, Zrinyi Ilona ucca 2. szám. Telefon: 258. és Debrecen. Telefon: 11-90. jelentsék be.

— **Elektromos szerelőipari tanfolyam.** I. rész nyilik március hó 17. napján, a debreceni m. kir. állami faés fémipari szakiskolában. A tanfolyam az elektromoscsengő, házitelefon és jelző berendezések elméletével, szerkezetével foglalkozik. Felvehetők: 1. akik az elektromos előkészítő tanfkolyamot végezték. 2 akik dinamógép kezelési tanfolyamot végeztek és egyévi fémipari gyakorlatuk van. 3. akik elektromos szakiskolát végeztek. A tanfolyam tartama hat hét. Tanítás az esti órákban Tandíj 35.30 pengő, vizsgadíj 11.20 P. A tanfolyam sikeres elvégzése munkakönyv váltásra jogosit. Beiratkozás és bővebb felvilágositás az iskola igazgatóságnál, (Széchenyi út 2.)

— **Kitünően sikerült az Árpád B. E. bolyai törzsének táborozása.** — A Széchenyi uccai Mansz. Otthon dísztermében zajlott le, igen nagy érdeklődés és kitünő siker mellett az Árpád Bajtársi Egyesület bolyai törzsének táborozása, melyen több bölcsészetkari egyetemi tanár is megjelent és a bajtársi egyesületek törzseinek kiküldöttei. A táborozást sikerült összeállitásu műsor vezette be, melynek első száma volt a törzsfői megnyitó, majd Sós József leventebajtárs igen sikeres szabadelőadást tartott, a magyar festészet múltjáról. A törzsfő ismertette aztán a magyar numerus klauzus történetét. Seyfried Irma szavalt aztán általános tetszés közepette három verset Szalacsy Rácz Imrétől, igen nagy siker mellett. A műsort buzdító zárszó zárta be, majd reggelig tartó tánc következett. — Egyike volt a legsikerültebb farsangi táborozásoknak a Mansz. Otthonban lezajlott műsoros táborozás.

Bámulatos hatású arcszépitő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára ——— 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P
Kapha:

Grósz Nagy Ferenc
Arany Egyszarvú gyógyszertárában Debrecen, a Szinház mellett.

MILODIN
arckenőcsöt
használjon. — Beszerezhető mindenütt!
1 tégely P 0.50, 1.—, 1.50.
Nappali használatra 0.80, 1.20.
JESZENSZKY ANDOR,
Debrecen, Kossuth-u. 1.

— **A szalántai gyilkosok nyomában vannak már a csendőrök.** A bestiális kegyetlenséggel végrehajtott szalántai gyilkosság ügyében egész Baranya csendőrsége folytatja a nyomozást. Mint ismeretes, tíz nappal ezelőtt történt, hogy ismeretlen egyének este 10 óra körül a szalántai postahivatal-

MILODIN
kölni viz
az arcbőrre igen kellemesen hat! Az illatát egész napon át megtartja. — 1 deka 32 fill.
1 üveg P 1.20, 1.60, 3.20, 6.—

ban meggyilkolták Bodenlak Ilona postamesternőt és nővéret, özv. Jurovics Józsefnét. A bünügyi hatóságok tegnap hozták nyilvánosságra a boncolási jegyzőkönyvet, amely szerint a két áldozat halálát fejszecsapásoktól származó ütések okozták. A postamesternőt a fejsze tompa végével

MILODIN
poudert
még a fiatal leányok is örömmel használják, igen szépen tapad és nem feltünő!
1 dob. P 0.80, 1.60, 2.40.

homlokán érte a csapás, míg nővérét a tarkóján érte az ütés. Megállapította ezenkívül a boncolás, hogy mindkét áldozat baloldalán öt, jobboldalán pedig három borda eltörött. A postamesternő nyakán fojtogatás nyoma látható, a gégeporc eltörött. Jurovicsné nyakán késtől eredő három és fél

MILODIN
szappan
bársony sima arcbőrt kölcsönöz!
1 drb P 0.10, 0.50, 1.—.

centiméteres sebhely van és az orvosi vélemény szerint már ez a szurás is halálos lehetett. A hatóságok igen nagy apparátussal folytatják a nyomozást, razziát tartanak s eddig közel 90 embert állítottak elő, minden eredmény nélkül. Az előállítottak alibit igazoltak, ugyhogy a rendőrségről elkellett bocsátani őket. A mohácsi államrendőrség őrizetbe vette Sztanity volt vendéglőst, aki további intézkedésig őrizetben is tartanak. Megnehezíti a nyomozást, hogy csupán kevés nyom áll a hatóságok rendelkezésére. A tett színhelyén egy gumisarok vérbefagyott rajzát találták, egy lámpaüvegen pedig ujjlenyomat maradt hátra. A déli órákban a nyomozó hatóságok hir szerint ujabb nyomokra is bukkantak, ugy hogy nincsen kizárva, hogy a kettős rablógyilkosság tettesei rövidesen kézrekerülnek.

Rothermere lord világhirü festményt küldött Horthy kormányzónak.

Budapest, március 4. Tegnap Budapestre érkezett Londonból Paul G. Konody, a magyar származásu világhirü mükritikus, aki többizben járt már Budapesten, de most egészen rendkivüli megbizatással érkezett.

Megbizója lord Rothermere, aki vele küldte el nagyszerü ajándékát a jubiláló kormányzónak. Az ajándék egy világhirü festmény: Giovanni Antonio Boltraffio Mátyás királyt ábrázoló képe.

Paul G. Konody tegnap érkezett Budapestre, este az Operában volt Petrovics Elek és Kisfaludy Strobl Zsigmond társaságában. Ma délben háromnegyed 1 órakor fogadta a kormányzó, ekkor nyujtotta át lord Rothermere levelével együtt azajándékot.

Egy évi börtönre ítélt a debreceni törvényszék egy püspökladányi malombérlőt

Csalárd bukással és hitelezési csalással vádolva került a debreceni törvényszék elé Révay Béla ismert püspökladányi malombérlő. Az ügyet — tekintettel a tanuk nagy számára — a helyszínen, Püspökladányban tárgyalta a törvényszék, csupán az itélet kihirdetése történt meg tegnap délután Debrecenben Serly tanácselnök szobájában.

Révay Béla azzal volt vádolva, hogy dacára annak, hogy az 1928-as év folyamán tudta, hogy csődbe fog menni, mégis egyes hitelezőit kisebb-nagyobb összegekkel kielégítette. Vád volt emelve továbbá ellene azért is, mert ugy állította be magát, mint dusgazdag malomtulajdonos és arra való hivatkozással, hogy Gyömrön gőzmalma van, nagy hiteleket vett igénybe.

A mult évben azután összecsaptak a hullámok Révay Béla feje felett. Hitelezői egymásután jelentették fel és a nyomozás és a vizsgálat után a debreceni büntetőtörvényszék elé került. A Serly-tanács Püspökladányban három napig tárgyalta az ügyet és ez alatt az idő alatt több mint 50 tanut hallgattak ki.

A bizonyitási eljárás adatai alapján a törvényszék Révay Béla bünösségét megállapította és egy évi börtönre és három évi hivatalvesztésre itélte. A védő indítványára a bíróság a vádlottat egyelőre szabadlábra helyezte. Az ítéletet a vád sulyosbitásért, a védelem enyhitésért megfelebbezte.

— **Tizenhat hektó bor szétfolyt, a ludak lerészegedtek.** Horváth Mihály dombóvári lakosteherautóbusza felborult és 16 hl bor az árokba folyt. A hordókon ülő Kósa József mindkét lába eltörött. Az árokba oflyt bortól az ott úszkáló ludak lerészegedtek.

— **Szombaton (március 8.) lesz a magántisztviselők bálja.** Mint már jeleztük, a magántisztviselők bálja az eredti tervtől eltérően, mégis az Arany Bikában lesz megtartva s az előjelek szerint a farsang legsikerültebb báljának igérkezik. A bálrendezőséghez oly tömegesen érkeznek a meghivó-igénylések, hogy nagyon sokon csak a hét közepetáján fogják meghivójukat megkapni. Ezuton is kéri a rendezőség, hogy akik még meghivóra igényt tartanak, ezt legkésőbb csütörtök estig (6-ika) jelentsék be a rendezőségnél, vagy a „Steaua" irodájába (Piac u. 46. sz. Telefon 12—23.). Az agilis rendezőség mindent megtett a bál sikere érdekében. A szokásos szépségversenyen kivül megrendezik az első debreceni férfi csunyasági versenyt is s valószinüleg nagy sikere lesz az amerikai táncversenynek és az amerikai árveréseknek is. A táncot müsor előzi meg, melynek keretében a Csokonai-szinház müvészei mulatságosnál-mulatságosabb jelenetekkel fogják a közönséget szórakoztatni. A zenét a közkedvelt Popper—Bartalis jazz-band szolgáltatja, mely erre az alkalomra még egy szaxofónossal kibővitve fogja a talpalávalót szolgáltatni.

x Vidéki útakra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

Jó minőségü tégla és cserép
kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Hatvan ucca 1/3. sz. III. em. Telefon 610.

Hortobágyi juhász-számadó.
(Ifj. Kovács János tollrajza a Déri-muzeum néprajzi osztályán.)

A CSOKONAI SZINHÁZ RENOVÁLÁSA

Versenytárgyalási hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Csokonai-szinház homlokzatának ujra vakolására s az ezzel kapcsolatos javitási munkákra nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Ajánlat a város által kiadott ajánlati ürlapon teendő és pedig a kiirt munkára együttesen.

Az előirt okmánybélyeggel ellátott szabályszerüen kiállitott és aláirt ajánlatok pecséttel lezárt borítékban *1930. évi március hó 20. d. e. 10 óráig* a városi közigazgatási iktatóban kell benyujtani, vagy oly időben postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezzék.

Borítékon feltüntetendő, hogy „Ajánlat a Csokonai-szinház homlokzatának ujra vakolására s az azzal kapcsolatos javitási munkákra" szabályszerü bánatpénznek előzetes, a város házipénztárába történt befizetését igazoló letéti jegy az ajánlathoz csatolandó.

Az előbb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanaznap d. e. 11 órakor a városháza tanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, amely eljáráson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig maradnak kötelezettségben.

Ajánlati ürlapokat és feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város müszaki ügyosztályánál, rendőrségi épület 3-ik lépcsőház III. em. 106. sz. szobájában 3 pengőért megszerezhetik.

Fenntartom magamnak a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon válasszak, a kiirt munkánál többet vagy kevesebbet rendelhessek, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégitőnek nem találom, ujabb nyilvános vagy korlátolt verseny tárgyalást tarthassak, esetleg a munka vállalatbaadása tekintetében másként is intézkedhessek.

Debrecen, 1930. évi február hó 28. napján.

Dr Vásáry István
polgármester.

RÁDIÓ-MŰSOR

SZERDA, MÁRCIUS 5.

BUDAPEST. 9.15: A m. kir. 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. — 9.30: Hirek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12.00: Déli harangszó. — 12.05: Gramofonhangverseny. — 12.25: Hirek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Időjelzés, időjárás. — 14.30: Hirek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak. — 15.30: Morse tanfolyam. — 16.10: A Turáni Társaság előadássorozata. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek. — 17: Steinwalter Győző előadása: „Egyiptom, a cigaretták Eldorádója". — 17.25: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 18.25: Olasz nyelvoktatás. — 18.55: Balázs Árpád legujabb gramofonlemezei. — 19.30: Rádió amatörposta. — 20.10: Papp Viktor előadása: „A cseh zenemüvészet". — 20.30: A Nemzetközi Rádió Unio nemzeti est sorozatában cseh-est. — 22: A Magyar Külügyi Társaság előadássorozata Eöttövényi Olivér dr, a Magyar Külügyi Társaság ügyvezető alelnökének németnyelvü előadása. — 20.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — Majd Perlis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia szállóból.

BELGRÁD (432 m.) 10.30: Gramofor. — 12.40: Rádiónégyes. — 18: Harmonikázás. — 22.15: Holecskova prágai énekesnő a Dunáról szóló hét dalt énekli. — 22.35: Szállodai zene.

Fehértói Dániel

klinikai szállító
Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetései:

ÓNOSSAY ISTVÁN NY. FŐKERTÉSZ MEGHALT.

Özv. Onossay Istvánné sz. Kelemen Róza mint feleség, úgy maga, mint nagyszámú rokonság nevében fájdalomtól megtört szivvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó férj, apa, nagyapa, vő, testvér, sógor angybácsi és rokon **Onossay István** ny. Máv. főkertész, életének 66-ik évében rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Drága halottunk földi részei folyó hó 6-án, délután három órakor fognak a Szent Anna uccai temető kápolnájából a római katholikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a sírkertben örök nyúgalomra tétetni. Az örök világosság fényeskedjék neki.

Kerezsi Lacika, életének hatodik havában elhunyt. Temetése folyó hó 6-án, délután lesz, Epreskert ucca 19. számú háztól a görög katholikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Várad uccai temetőbe.

Szőke Erzsike, élt 20. évet. Temetése folyó hó 6-án, délelőtt 11 órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

MŰVÉSZI ÉS EGYSZERŰ HÁLÓK, FRÉDLŐK ÉS URISZOBÁK, RÉSZLETRE IS A FAIPARNÁL.

— **A Múzeumbarátok gyűlése.** — A debereceni Múzeumbarátok Egyesülete, márc. hó 11-én, kedden délután öt órakor a Déri Muzeum igazgatói irodájában gyűlést tart, melyre a tagokat ezúton hívja meg az Elnökség.

A FAIPAR RT. BUTORÜZLETE, A KIRÁLY UCCÁN, BENT 4. SZÁM ALATT VAN.

— **Húshagyókedd — Hamvazószerda.** Immár vége vagyon a táncos farsangnak: Húshagyó keddjén utoljára zendített rá csárdásra a cigány hogy a fiatalság még egy rózsaszínü, mámoros éjszakán elrikolthassa a — „sohse halunk meg!"-et. Azután felvirrad a Hamvazó napja, mint ahogy az életbenis szánom-bánomkövetkezik a dínom-dánomra. Vége vagyon a farsangnak, s noha bőviben voltunk a báloknak, most már megállapitható, hogy nem volt igazi jókedv az idei farsangon. Valahogy nem a szívünkből fakadt fel a kacagás, s mintha saját magunkat áltattuk volna jókedvünkkel. Mindegy, elmúlott a farsang smost már a bőjtöt kell tartani örömünkben, vígságunkban. A farsangi mámor eloszlik s az élet zajában is álmdohatunk egy igazi farsangról, amikor majd olyan heje-huja, vígalom lesz ebben az országban, — amilyenre csak az öregek emlékeznek. Az öregek, akik még abban a szépésges világban éltek, amikor még Kárpátoktól Adriáig csárdást ropták a lábak. . .

BUTORT RÉSZLETRE IS, IGEN ELŐNYÖS FELTÉTELEK MELLETT KAPHAT A FAIPARNÁL.

x Vidéki útakra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 30. szám. Telefon 320.

FAIPAR RT. BUTORÜZLETE, KIRÁLY UCCÁN, BENT 4. SZÁM ALATT VAN.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

DEBRECENI PIACIÁRAK.

A zöldségpiacon megkezdődött a magárulás. A Rákóczi uccán különösen sok magtermelő hozott fel magvakat. A Csapó uccán kezdődik a dughagymaárusitás. A friss zöldségek a piaci árusoknál leginkább exportáru és Budapest közvetitésével került az itteni piacra.

A baromfipiacon óriási felhozatal volt, a baromfikereskedők ennek következtében olcsóbban adták áruikat, mint a termelők. A különbség 10—15 fillér volt. Az eladás ennek dacára nem volt elég gyors, sőt sokan áruikat viszszavitték.

Zöldségárak: spenót 150, fehérkáposzta 10, zöldség 10—15, burgonya 4—10, hagyma 4—10, foghagyma 120—140, vereskáposzta 10—30, zöldhagyma 10—20 (csomója), madársaláta 10 (tényérja), bab 35 kilója, dughagyma 25 fillér kilója.

Baromfiárak: liba 250—270, kacsa 220—230, tyuk 140—150, kappan 160, pulyka 150—180 fillér kilója. Tojás 6—8 fillér darabja.

Terménytőzsde

A tengerentuli gabonapiacokról érkezett jelentések kivétel nélkül kedvezőtlenek. Csikágóban tegnap nagy árveszteséggel zárult a buza és a mai liverpooli megnyitásról is másfél pennys árveszteséget jelentettek. Ennek megfelelően a magasabb paritáson tulmenően nálunk rendkivül lanyha volt az irányzat, amit élénken illusztrál az a körülmény, hogy amikor Csikágóban a legalacsonyabb árszinten 103 centes árfolyamot jegyzett a márciusi buza, ugyanakkor nálunk még 1.5 pengővel magasabb buzaárak voltak érvényben, mint ma, midőn Csikágóban rendkivül lanyha irányzat mellett is 108 és ötnyolcad centtel jegyzik a márciusi buzát.

A lanyha irányzat folyamatos volt és az árak folytonosan csökkentek, ugyhogy zárlatkor a buza márciusra 65, májusra 75, októberre 80 fillérrel esett a tegnapi zárlat alá. A rozs májusra 61, októberre 68 fillérrel olcsóbbodott. A tengeri irányzata is rendkivül lanyha. Májusra 54, juliusra 62 fillérrel esett.

A készárupiacon teljes üzlettelenség mellett ugyancsak lanyha volt az irányzat, mert a határidőüzlet befolyása alá került ez a piac is. Buzából összesen 27 vagon eladását jelentették be 20—50 fillérsel a tegnapi zárlat alatt. Rozsban egyetlen üzletkötés sem történt, az árát azonban hivatalosan leszállitották 40 fillérrel.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza márciusra 19.55—19.40 (19.50), májusra 20.66—20.30 (20.35), októberre 20.68—20.20 (20.31). Magyar rozs márciusra 10.80, májusra 11.65—11.15 (11.25), októberre 12.90—12.58 (12.57). Tengeri májusra 12.25—12.05 (12.05), juliusra 12.65—12.40 (12.40). Tranzitó tengeri májusra 11.30—11.15 (11.18).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 23.60—24.10, 78 kg 23.95—24.35, 79 kg 24.25—24.70, 80 kg 24.40—24.80, felsőtiszai 77 kg 21.60—21.85, 78 kg 21.80—22.05, 79 kg 22.00—22.30, 80 kg 22.15—22.40, fejérmegyei 77 kg 20.45—20.70, 78 kg 20.70—20.90, 79 kg 21.00—21.15, 80 kg 21.05—21.30, dunántuli 77 kg 20.35—20.70, 78 kg 20.60—20.90, 79 kg 20.90—21.15, 80 kg 20.95—21.30, pestmegyei 77 kg 20.60—20.85, 78 kg 20.85—21.05, 79 kg 21.10—21.30, 80 kg 21.20—21.45, bácskai 77 kg 20.60—20.80, 78 kg 20.85—21.10, 79 kg 21.10—21.35, 80 kg 21.20—21.50 pengő.

Pestvidéki rozs 11.00—11.10, egyéb 11.00—11.10, takarmányárpa I. 15.00—15.50, takarmányárpa II. 14.25—14.75, felsőmagyarországi sörárpa 18.50—21.50, egyéb 17—19, köles 9.50—11, tiszai tengeri 12.20—12.40, egyéb 12.40—12.70, zab I. 13.25—13.75, zab II. 12.45—12.80, korpa 8.50—8.70.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

Angol font (1 font) 27.70—27.85, Belga frank (100 frank) 79.40—79.80, Cseh korona (100 kor.) 16.87—16.97, Dán korona (100 kor.) 152.65—153.25, Dinár (100 dinár) 9.95—10.03, Dollár (100 dollár) 569.10—571.10, Francia frank (100 frank) 22.40—22.70, Holland forint (100 frt) 228.90—229.90, Lengyel zloty (100 zloty) 63.95—64.25, Lei (100 lei) 3.37—3.41, Leva (100 leva) 4.11—4.17, Lira (100 lira) 29.95—30.25, Német márka (100 márka) 136.30—136.90, Norvég korona (100 kor.) 152.60—153.20, Osztrák schilling (100 schilling) 80.40—80.80, Spanyol pezeta (100 pezeta) 66.80—69.80, Svájci frank (100 frank) 110.15—110.65, Svéd korona (100 kor.) 153.15—153.75.

Export burgonya növényegészségügyi ellenőrzése.

Az osztrák kormány **folyó évi február hó 1-től kezdődőleg** az Ausztriában fellépett és terjedő burgonyarák veszedelmére való tekintettel a friss burgonya bevitelét csak növényegészségügyi vizsgálat mellett engedélyezi és a burgonyaráktól mentes országokból, tehát Magyarországból is a szállitmányokat csak az esetben engedi át az osztrák határon, ha az áru a termelő ország részéről növényegészségügyileg megvizsgáltatott és az egészségügyi bizonyitvány a szállitmány részére kiállittatott.

Burgonyakivitelünk zavartalan lebonyolitása érdekében a földmüvelésügyi miniszterium elrendelte, miszerint a M. Kir. Növényélet és Kórtani Állomás az Ausztriába irányitott küldeményeket növénykórtanilag vizsgálja felül és a szállitmányok részére állitsa ki a szükséges vizsgálati bizonylatot.

A vizsgálatokat a rendeletnek megfelelőleg a Kórtani Állomás kiküldöttei fogják a **berakó állomásokon** eszközölni és értesüléseink szerint vizsgálati dij fejében az olasz kivitelnél megállapitott vizsgálati dijakat számitják csak az exportőröknek fel. A vizsgálati dij tehát tiz tonnánként 7, illetőleg tizenöt tonnánként 10 pengőt tesz ki.

Tekintettel arra, hogy tudomásunk szerint az osztrák hatóságok már több szállitmányt tartóztattak fel, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhivja az érdekelteket, hogy az Ausztriába irányitott szállitmányaik berakásának napján, a berakó állomás nevét a budapesti M. Kir. Növényélet és Kórtani Állomás igazgatóságával (II Hermann Ottó ut 15—17.) közvetlenül közölni sziveskedjenek.

6752—930. VII.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS.

Debrecen sz. kir. város 1. a Debrecen—egri th. közút 4220 négyzetméter területének állandó búrkolattal való ellátására,

2. a Debrecen—szováti th. közút 9848 négyzetméter területének, továbbá,

3. a Debrecen—diószegi th. közút 3000 négyzet területének modernizált macadám búrkolattá való átépitési munkálatainak biztositására, nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Alternativ ajánlat tehető: ad I. a) 5 cm-es topeka asphalt, b) 5 cm-es asphalt beton, c) 8—10 cm. élnagyságu kiskő búrkolatnemekre, ad 2 és 3. asphalt macadám, — cement-macadám és bitumenes felületi kezelésü macadám búrkolat nemek e.

Az ajánlatok „Ajánlat a törvényhatósági útak búrkolására" felirattal ellátva, Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába 1930. évi március hó 21. napján, délelőtt 11 óráig nyújtandók be.

Ugyanezen időpontig kell az ajánlati végösszeg két százalékának megfelelő bánatpénzt a város házipénztárába letenni. A letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Ajánlatok a városháza tanácstermében 1930. évi március hó 21. napján, déli 12 órakor bontatnak fel, amikor az ajánlattevők, vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevők a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A kiirási müvelet Debrecen sb. kir. város müszaki ügyosztályában kapható, (Kossuth ucca 20. szám, III. em. 106) 5 pengő lefizetése ellenében, dél előtt 12 óráig 14 óráig, ugyanitt megtekinthetők a tervek.

A város fenntartja azt a jogát, hogy a beérkezett ajánlatok között az árakra tekintetnélkül szabadon választhasson.

Kelt Debrecen, 1930. évi február hó 22-én.

Polgármester.

4881—1930. II.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város polgármestere a guthi telken épitendő magtár, főléje bérlői lakás, Istenföldjén és Vajdalaposon épitendő egy-egy istálló, fölébe magtár, Sárkuttanyán épitendő vincellér-lakas, Nagyálomzugon épitendő bérlői lakás, egy lóistálló, egy ököristálló, felébe magtár épületek emelésénél előforduló

I. Föld, kőmüves, elhelyező,
II. Beton, burkoló,
III. Ács munka,
IV. Tetőfedő munka,
V. Bádogos munka,
VI. Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkák vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdet. Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési ürlapon, egységárak megjelölésével teendő és pedig a kiirt összes munkákra együttesen, vagy pedig munkanemenként külön-külön.

Az előirt okmánybélyeggel ellátott, szabályszerüen kiállitott és alá irt ajánlatok pecséttel lezárt boritékban, 1930 évi április hó 4. napjának délelőtt 10 óráig a közigazgatási iktatóhivatalban nyujtandó be, vagy oly időben adandó postára, hogy azok a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezzenek. A boritékon feltüntetendő, hogy az ajánlat a guthi telken épitendő bérlői lakás és magtár, az Istenföldjén, továbbá a Vajdalaposon épitendő istálló, fölötte magtár, a Sárkuttanyán épitendő vincellérlakás, a Nagyálomzug elnevezésü birtokon épitendő bérlői lakás, lóistálló és ököristálló, fölébe magtár munkálatára, vagy azok közül milyen és melyik munkára vonatkozik.

Az előbb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanaznap délelőtt 12 órakor, a városháza tanácstermében nyilvános árverésen bontatnak fel, amely eljáráson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek. Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig, de legkésőbb 60 napig maradnak kötelezettségben.

Ajánlati ürlapokat, középitkezési általános és részletes feltételeket, költségvetést ajánlattevők Debrecen sz. kir. város müszak ügyosztályánál (rendőrségi épület, III. lépcsőház, III. emelet, 109. sz. szobájában) a bekerülési árban beszerezhetik.

A tervek ugyanott megtekinthetők.

A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlati árakra, szabadon választhasson, a kiirt munkánál többet, vagy kevesebbet rendelhessen, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégitőnek nem találná, — ujabb nyilvános vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként is intézkedhessék.

Debrecen, 1930 február hó 28.

Polgármester.

DEBRECENI
LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR.

A tegnapi lóvásáron nagy felhajtás volt és a vásár tartott. Kereslet ellenben gyenge volt. Jó minőségü ló 500—600 pengő, közepes minőség 300 pengőtől feljebb, silány minőség 60 pengőtől feljebb.

A szarvasmarhavásáron nagy felhajtás volt, kereslet közepes. Vágómarha élősuly 55 fillértől 84 fillérig. Szopós borju 120—145-ig. Jármos ökör párja 6.50—12.00 pengőig. Fejős tehén 2.20-tól 6.50-ig.

Gráf Zeppelin Debrecen felett.

Mint a fővárosi lapokból olvastuk, a nyár folyamán a világhirü Zeppelin-léghajó meglátogatja Magyarországot; azt hisszük, hogy a Nagyhortobágy pusztát és Debrecent sem fogja elkerülni. Felhivjuk tehát a nagyérdemü közönség figyelmét arra, hogy aki ezt a látványosságot közelebbről meg akarja tekinteni, az jöjjön az Ingóságközvetitőbe, mert a legjobb prizmás látcsövek a legolcsóbban, féláron, sőt féláron alul szerezhetők be az Ingóság közvetitőben. Raktáron vannak még nagyon szép hálószobák, kijátszott mester-hegedük, valódi Schunda-cimbalmok, ebédlőasztalok, nagyon szép antik órák, antik poharak, antik butorok, mosó- és mangorlógépek, susztereknek és szabóknak való varrógépek, székek, hintaszékek, mindenféle magános butorok, kandelláberek, lámpák, képek, tükrök és minden elképzelhető ingóságok.

3.140—1930.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A debreceni m. kir. állami gyermekmenhely Igazgatósága a gyermekmenhely épületei belső helyiségeinek szobafestő-mázoló, valamint butormázolási munkálataira 1930. évi március hó 19-én délelőtt 12 órakor a gondnoki hivatalban nyilvános versenytárgyalást tart.

A versenytárgyaláshoz szükséges előméreti költségvetés és ajánlati lap a gondnoki hivatalban délelőtt 8—14 óráig szerezhetők be.

Debrecen, 1930 mácius hó 4.

Gyermekmenhely igazgatósága.

Árverési hirdetmény.

A Városi Takarék- és Hitelintézet Részvénytársaság zálogházában 1929 év junius hóban elzálogositott, illetve 1929 év december hóban lejárt 8817. számtól 10.455 számig arany, 8532 számtól 9957 számig egyéb ingó zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbittattak, 1930 március 20-án délután 3 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Debrecen, 1930 március 4.

Az igazgatóság.

Szebb és olcsóbb, mint a csempe

„Gromo"

zománcozott falvédőlemez

fürdőszoba és konyhafalak burkolására minden szinben izléses szegélyekkel.

Kapható:

Fülöp Miklós

bádogos és vizvezeték szerelő mesternél

DEBRECEN, CSAPO-U. 3.

Telefon 9 17.

SPORTHIREK

A Bocskay mérkőzések törzslátogatóit nem érinti a Budai 11 meccs helyáremelése

Elővételben szombat estig nem lesznek drágábbak a mérkőzés helyárai.

Szinházi rendező nem tudta volna megrendezni a bajnokság mult heti fordulóját jobban, hogy több érdeklődés füződjék a vasárnapi Bocskay—Budai 11 mérkőzéshez, mint maga a sors. A Bocskay a Kispest ellen — amelyet még sohasem vert meg — fölényes stilusban, elegáns könnyedséggel győzött s ezzel a győzelmével immár háromra szaparította azoknak a mérkőzéseinek a számát, amelyeket kapott gól nélkül, két pont elhódításával abszolvált. Még imponálóbbá teszi ezt a győzelmet az, hogy a hírhedt Sárkány uccai pályán aratta a Bocskay, a Kispest minden csapat számára félelmetes otthonában. Az egyik oldalról tehát minden biztositék meg van szerezve, hogy a debreceni mérkőzés élvezetes sportot ígér.

Ami a másik oldalt illeti, a sport szépségét, a küzdelem változatosságát az biztositaná — igy gondolkozott a Bocskay vezetősége a mult héten —, hogyha a Budai 11 egy győzelem presztizsével jöhetne le Debrecenbe. Erre azonban alig mert gondolni bárki is, hiszen a Budai 11-nek a Bástyával annak otthonában kellett megküzdenie s hogy lett volna reménység győzelmére, amikor Szegeden már tradicióvá lett az ötgólos győzelem. A legvérmesebb Bocskay hívek sem mertek reménykedni a Budai 11 győzelmében, amely pedig mégis csak megtörtént. Szegeden most is leesett az öt gól, csakhogy ebből három esett a boni csapat hálójába. Éppen a szegedi győzelemnek lett aztán az a következménye, hogy a Bocskay a III. ker. FC ellen győzedelmeskedő Hungária után közvetlenül elfoglalhatta azt a helyet, amelyet a mult szezon végén a bajnoki tabellán elért. Ámde a Budai 11 győzelmével nemcsak ilyen módon használt a Bocskaynak, hanem abban a tekintetben is, hogy méltó ellenfelet, győzelmi presztizsével ismét győzelemre törő ellenfelet adott a vasárnapi meccsre, amelyet nagy áldozatokkal hozott le ide a Bocskay.

Ez az első eset, hogy a Bocskay első ligabeli csapattól pályaválasztó jogot vásárolt meg, kétségtelenül nagy áldozatokat hozva a maga előrejutása, a bajnoki tabellán jó helyezésének biztositása érdekében. Hogy milyen nagyok ezek az áldozatok? Elég talán rámutatni arra, hogy ezt a mérkőzést a Nemzeti meccs költségeinek a több, mint négyszerese terheli rezsiként. Hololt a Nemzeti meccs tiszta bevétele nem haladta tul az 1000—1200 pengőt. Nyilvánvaló tehát, hogy előrelátható an sulyos deficittel végződik a Budai 11 mérkőzés, ami nem egészen igazságos dolog, amikor a Bocskay, ime, a debreceni sportközönség kedvéért, a klub érdekeiért hoz áldozatot. Elkerülhetetlennek látszott tehát a helyárak mérsékelt felemelése. Az általános gazdasági helyzet és annak a nagyon fontos érdeknek szemelőtt tartása folytán azonban, hogy a Bocskay mérkőzéseit minél nagyobb közönség látogassa, a klub vezetősége ugy döntött, hogy a helyáremelést olyan módon hajtja végre, hogy sem tagjai, sem törzsközönsége ne szenvedjen megterhelést. Elhatározta az elnökség, hogy felemeli ugyan a helyárakat, de elővételben szombaton este 8 óráig a régi árakon árusitja a jegyeket. Ezáltal a mérkőzések állandó látogatói mentesülnek a külön megterheléstől, az emelt helyárakat csak azok fizetik, akik a vasárnap folyamán váltják ki jegyeiket, akár elővételben, akár pedig a pályán. A klub tagjainak vasárnap is rendelkezésre áll a rendes helyárakon a jegy, mások azonban már vasárnap emelt helyárakat fizetnek.

A mérkőzés helyártáblázata a következő:

Tagsági jegyek: Páholyülés 3, korzóülés 2, tribünülés 1.50 pengő, állóhely 80 fillér. Elővételben nemtagok számára szombat estig: Páholyülés 4, korzóülés 3, tribünülés 2.50, hölgyjegy 1.50, egyetemi kedvezmény 1.50, állóhely 1.20, gyermekjegy 60 fillér. Emelt helyárak a vasárnapi elővételben és a pálya pénztáránál: Páholyülés 5, korzóülés 3.50, tribünülés 3.30, hölgyjegy 1.80, egyetemi kedvezmény 2, állóhely 1.50, gyermekjegy 0.80 pengő.

Amint látható, eléggé indokolt a jegyeknek elővételben szombat estig meg vásárlása. A páholyülésnél egy pengő, a korzóülésnél 50 fillér, a tribünülésnél 80 fillér, a hölgyjegynél 30 fillér, az egyetemi jegynél 50 fillér, az állóhelynél 50 fillér és a gyermekjegynél 20 fillér kedvezményt kap az, aki szombat estig megváltja a jegyét a Bocskay—Budai 11 mérkőzésre.

MOLNÁR FERENC, A BOCSKAY HÁTVÉDJE, MEGNŐSÜLT.

A Bocskay játékosai egyre-másra eveznek be a házasság boldogitó révébe. A szezon előtt Vampetich István kötött házasságot, még most ujabb frigyről adhatunk hirt, Molnár Ferenc, a Bocskay kitünő hátvédje, a tegnapi napon házasságot kötött Tóth Magdolna urleánnyal. A Bocskay játékosai tegnap bucsuztatták testületileg a legényéletről Molnárt, a népszerü Gyökért és ma az egész csapat nehány drukkerrel együtt kiutaztak Szoboszlóra a lakodalomba. Molnár Ferencnek mi is sok szerencsét kivánunk.

MARKOS IMRE VÁLOGATOTT FORMÁBAN.

Markos, a Bocskay kiváló képességü jobbszélső csatára hétről-hétre jobb formát játszik ki és vasárnap Kispest ellen ő volt a csatársor legjobb embere, aki ellenállhatatlan támadásaival vitte frontba a Bocskay csatárait. Markos kiváló formáját egyöntetüen elismerték az összes sportlapok is és igy Markosnak minden reménye megvan arra, hogy a közeledő magyar—olasz válogatott mérkőzésen képviselheti a magyar színeket, ami nemcsak Markosnak, hanem a Bocskaynak is nagy dicsősége lesz.

MEGKEZDTE MÜKÖDÉSÉT A DTE CÉLLÖVŐ SZAKOSZTÁLYA.

A DTE céllövő szakosztálya Szentmiklóssy János vezetése alatt ismét megkezdte a működését. Tréningórák hétfőn, szerdán és pénteken délután 3 órától. Az egyesület elnöksége felhivja a céllövő szakosztály tagjait, hogy a tréningeket szorgalmasan látogassák.

NAGYSZABÁSU BOXMÉRKŐZÉST KÉSZIT ELŐ A DTE.

A DTE boxoló szakosztálya előrelátható lag május közepén vagy a MAC, vagy pedig más elismert gárdával rendelkező fővárosi egyesület boxreprezentánsaival Debrecenben bemutató boxmérkőzést rendez. Az előkészületek folyamatban vannak. Pénteken este fél 8 órakor teljes tréning, utána pedig szakosztályi ülés, amelyre az összes tagok feltétlen megjelenését kéri a vezetőség.

A KLASZ TANÁCSÜLÉSE.

A labdarugó alszövetség tanácsa f. évi március hó 8-án este 8 órai kezdettel rendes ülést tart. Tárgysorozat: 1. Bejelentések. 2. Gazdasági bizottság javaslata a visszatérített testnevelési adó szétosztására. 3. Az elnökség javaslata a kitüntetésekre vonatkozóan (játékesek és más személyek). 4. Indítványok.

FELHIVÁS.

Felkérem a PIFC összes volt és jelenlegi játékosait, hogy folyó hó 6-án este fél 8 órára a Kis-Debrecen vendéglőben jelenjenek meg. Pontos megjelenést kér az intéző.

A DTE

vasárnap, 1. hó 9-én iKsvárdán játsza le a KSE elleni bajnoki mérkőzését. Ennek fontosságára való tekintettel a szerdai nagy tréningen való pontos megjelenést kér az intéző. — Mindkét csapat játékosai feltétlenül jelenjenek meg!

VASÁRNAP FOLYTATÓDNAK KELETMAGYARORSZÁG BIRKOZÓ CSAPATBAJNOKSÁGAI.

Vasárnap folytatódnak Keletmagyarország birkozó csapatbajnokságai a DTE tornacsarnokában u most már a küzdelmek még erősebbek lesznek, — mint az eddigiek, amennyiben ezen a fordulón már több mint bizonyos a végső helyezésekre is kilátás fog nyilni s minthogy a csapatbajnokság elvesztéséhez elegendő egy pont vesztesség is, igy minden egyesület a legjobb csapatát állitja a küzdelembe, hogy magának biztosithassa a büszke bajnoki címet, igy igen szép és élvezetes küzdelemre van kilátás. Az eddigi csapatbajnoki küzdelmek is azt bizonyitották, hogy Keletmagyarország birkozó sportja rohamosan fejlődik s lépést tartva a fővárosi haladással, mindenkor méltó ellenfelei az ország bármely birkozójának. A csapatbajnokságok eddigi küzdelmei is szép számu közönséget vonzottak, de az elkövetkezendő versenyeken bizonyára még nagyobb számu közönség fog megjelenni, hiszen ezek már döntő jelleggel birnak s igy minden menet szebbnél-szebb lesz.

ÉRTESITÉS.

Értesitjük a DMTE birkozó szakosztályának tagjait, hogy a tréningek végleges megkezdésének határpontját pénteken ugyanezen helyen fogjuk közölni. Elnökség.

absnrlumcwcfymfwdsrdlcmfwwsrdlnrd

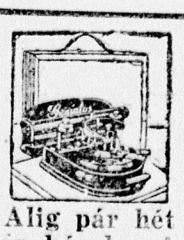

Az irógép mindnyájunk részére csak 85 pengő böröndde l együtt.

Utólérhetetlen! Látható irás! Rendes henger.

Alig pár hét alatt több ezer fogyott el! — Nagybani vásárlók, áruházak, viszonteladók képviselők, kik saját számlára vásárolnak. — Legnagyobb haszon! Fényes existencia!

PUNTIJAR Maschinenvertrieb **Zagreb,** (Jugoszlavia) Ilica 50.

x Városunk leghiresebb ruhafestője és vegytisztitója, Biró, Bikaudvar (aranyéremekkel kitüntetve).

Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó R.-T.

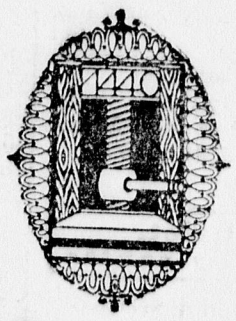

Photocinkografiai műintézet.

Művészi fényképek és műszaki rajzok után a legkényesebb izlésnek megfelelő klisék készitése.

Képeslapok és illusztrált folyóiratok

Meghivók, műsorok és falragaszok.

Könyvkötészet.

Művek.

Könyvek.

Debrecen
József kir. herceg-u. 1.

Teleton: 7-88 és 7-89

A „DEBRECZEN" POLITIKAI NAPILAP KIADOHIVATALA.

Készit könyveket, üzleti és kereskedelmi nyomtatványokat, falragaszokat, meghivókat, szinlapokat, levélpapirokat, boritékokat, számlákat, szórócédulákat, röplapokat stb.: olcsón és izléses kivitelben.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betükből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes beküldése mellett közöltetnek. A közlési díj postabélyegben is beküldhető.

Levelezés

„Barátság"
jeligére levél van a kiadóban. 473

Még ismeretlen
vegye át levelét a kiadóban. 466

Állást kereső férfiak

Egy
felelős sütősegéd, állást keres, vidékre is elmegy Cim a kiadóban. 487

Állást keres,
traktor-kezelő és tanult kovács, aki több évig volt gazdaságban, nőtlen, Acél ucca 39. 206

Betöltendő állás nők részére

Egy
manikürösksisasszony — felvétetik. Ivanovits, — Kosstuh 17. sz. 399

Bejárónő,
főzésen kivül minden munkára felvétetik Böszörményi út 6. 462

Ügyes
kifutóleány felvétetik, Biri Róza, Piac ucca 42 szám alatt. 493

Ügyes
jó családból való kézi leányokat felveszek — Bárdos Bijou divatszalon, Kálvin-tér 2. 471

Takarító
leányt jó bizonyitvánnyal 7—12-ig azonnal felveszek. Kálvin-tér 11., keresztépület. 447

Bejárónő
főzni tudó felvétetik. Péterfia 4. keresztépület. Étterem. 456

Hölgyfodrász
kisasszony ki manikürözni is tud, felvétetik Hunyadi 8. sz. 457

Betöltendő állás férfiak részére

Egy
kondásgyerek felvétetik. Teleki 63. 477

Kovács
tanulókat teljes ellátással és segédet felvesz Fábián. Pacsirta 62. 92

Megbizható
fiatal tisztviselőt keresek. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Szorgalmas" jeligére a kiadóba kérek 476

Egy
fiatal hetest pékségbe azonnalra fölveszek. — Csapó 39. 486

Férfi
szabósághoz egy jó — nagymunkás felvételik. Óry Sándor, Kossuth u. 11. sz. 468

Fiatal
füszeressegéd felvételik Katz, Széchenyi ucca 23. szám. 494

Autó, motor, kerékpár

Egy
párhetet használt kerék pár, jutányosan eladó, Hunyadi ucca 1. sz. 465

Gyorsteherautó
elsőrendü, üzemképes, fedett, kettő tonna teherbirású, kedvező fizetési feltétellel eladó, — Royal Divatház, Ferenc József út 85. 463

Bútorok

Eladó bútor.
Egy világos topolya teleháló vagy egy sötét használt keményfaháló. Ért. Petőfi tér 6. Ecsedi hentesnél. 241—9

Modern,
finom ebédlő, velencei csillár. Bösendorfer — zongora eladó. Cim a kiadóban. 480

Bútorok
keményfa, konyhaberendezés, festett bútorok olcsón kaphatók. Ajtó és ablak készitését vállalom. Bodnár, Miklós 18. 405

Nagyon olcsón,
egy keményfa háló és egy villanymotor eladó, Árpádtér 47 451

Oktatás

Soffőrvizsgára
szakszerűen, műhelygyakorlattal csak Kiss gépműhely, 20 év óta fennálló soffőriskolája készit elő. Erzsébet u. 20. sz. 3a-31

Gép- és gyorsirást
tanitok, Darabos ucca 1. szám, első emelet. 1886

Ajánlat

Pászka,
egész, vagy Darabos, frissen kapható, Darabos kg-ja 60 fillér. — Pászkagyár, Reáliskola ucca. 2000-a—13

MAGVAK,
takarmányrépa, cukorrépa, lucerna, lóhere, bükköny, köles, lenese stb. vetőmagvak előnyös árban beszerezhetők Deutsch Albert és Fia kereskedésében. — Piac és Hatvan u. sarok. 28-a—5

BOCSKAIKERTI
Tojástermelő és Értékesitő Szövetkezet, keltetésre ajánl magas tojáshozamú tojóktól származó fajtojásokat. Leghorn 50 fillér, vörös izlandi 60 fillér. Garantált, — fehérhasmenésmentes. Rendelés leadható a Vásárpénztári pénztárnál. Tel.: 608. 16a-18

Patkányt, egeret, poloskát, svábbogarat, azonnal kiirthat, biztoshatásu, speciális irtószerrel. Egyetlen kisérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletben, Piac ucca 10. (Bikával szemben).

Takarékossági
könyvecskével, készpénzáron vásárolhat legszebb ékszert, pontos órát Engel ékszerésznél. Piac ucca 52. megyeháza mellett. 12a—14

Talpalás
kruponból 3 P. Cipők átfestése minden szinre. Kovácsnál, Verbőczy u. 2. 396

Épitfetők
homok épitkezéshez — vagy töltésnek minden mennyiségben olcsón kapható. Halász vendéglőben. Margit-fürdő sarok. 450

Hölgyfodrászat,
budapesti munkaerővel, ondolálás 80 fill., manicür 30 fillér, női hajvágás 50 fillér Börr Csapó ucca 65 27-a—23

Ablakok
jobbminőségüek és egyszerűbbek, továbbá hármas, ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad uó 14. Miklós ucca végén 5a—31

Szerszámfa,
akác, 1 éves vágás, eladó. Dorrokos Lajos u. 6. sz. 5

Poloskairtást
cyángázzal vagy szabadalmazott szerrel, felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Telefonhivó 845. sz. Kossuth ucca 47 sz. Nánássy 268

Szemétfuvarozást
jutányosan vállal naponként is az Első Debreceni Szemétfuvarozási Vállalat. Tel. 318 17a—21

Kocákat
rühelletésre elfogadok Biró u. 10. Vagongyár végén 159

Cipők talpalása
3 P. Mértékcipők, fejelések olcsón. Csapó ucca 62. 397

Átadó
a város egyik legforgalmasabb helyén üzemben levő finom fehérre berendezett pékség. Cim a kiadóban. 458

Butor
tisztitást vállalok. — Nagy Mihály asztalos Piac 44. 485

Jóházi koszt,
1—2 úriember részére kihordásra is kapható, Darabos ucca 1. szám, első emelet. 1887

Órajavitás
2 pengőtől jótállással, Óraüzem. — Aranyat, briliánsot, zálogédulát legmagasabb árba veszek. Beresényi Béla órás, ékszerész, Csapó 38. Iparostanoniskolával szemben. 482

Aranyékszert,
fogaranyat, magas árban vesz Blattner Árpád, Csapó ucca 12. sz. óra és ékszer javitások olcsón, jótállással, — óraüzem. 499

Koresmaüzletemet
Szent Anna ucca 46. sz. alatt megnyitottam, számos pártfogást kér — Stern Vilmosné. 495

Tégla és cserép,
jó minőségü, jutányos árban beszerezhető az Alföldi Tégla- és Cserépgyárnál, Ujvárosi-uton. Városi eladási iroda: Salétrom u. 12. Telefon 6—74. 9a—5

Gyermektelen,
házaspár takarításért lakást kap. Péterfia u. 39. uccai lakás. 505

Tégla,
jó minőségü, jutányos árért vehető a nyulasi téglagyárban és Borz u. 5. szám alatt. 501

Férfi öltöny
vegytisztitás 5 pengő, kiváló szépen Wachánál, Simonffy u. 55. 475

Tisztitassa
tavaszi ruháit, felöltőjét Wachánál. — Simonffy u. 55. 475

Borotválás
20, hajvágás 30, fazonra 40. Babi és bubi hajvágás 40. Miklós ucca 53. Tomas. 469

Kereslet

Pallas
Lexikon, Gárdonyi, — Herceg és más regényekért legtöbbet fizet — „Kultura" antikvárium, Szent Anna u. 3. 2a—31

Megvételre
keresek egy szőnyegszövőszéket. Teleki ucca 77. sz. 448

Vendéglői
székek és asztalok megvételre kerestetnek. Párisi hölgyfodrász. 455

Kiadó lakás

Püspöki
palotába 5 szobás, teljesen moderng lakás május 1-ére kiadó. — Tóth és Sebestény r.-t. Püspöki palota. 7a-17

Ispotály
ucca 7. szám alat egy szoba, konyha, kamara azonnal bérbeadó. 479

Azonnal
kiadó egy szoba, — konyha és mühely. — Ugyanott padlózott pince lakás március 15-re kiadó. József kir herceg u. 58. 470

Hadházi ut
13. szám. Árpád-téri papiakkal szemben — (Villamos megálló) — Modern uccai 2szobás lakások, udvari 1 szobás, autó-garázs, istálló 2 lóra. Nagy mühely és raktár helyiségek májubs 1-re kiadó. Király lakatosnál. 481

Két
szoba,el öszoba, konyha május 1-re kiagó. Épreskert u. 7. 1836

Kis udvari szoba,
kiadó, Meszena ucca 18 szám. 492

Kiadó
két szoba, előszoba, s konyha, május hó 1-re, Hunyadi ucca 22. 491

Magas,
uccai pince lakás, április hó elsejére kiadó, Mester ucca 17. 489

Modern,
uccai két szoba, konyha előszoba, mellékhelyiséggel kiadó, keresztény családnak, május 1-re Barna ucca 11. 445

Egy
pinceszoba, konyha, f. hó 15-re kiadó, Teleki ucca 53. szám. 454

Kiadó
telintézetnél, Kossuth u. 8. szám. 8-a—9
uccai szoba, konyha, s speiz, április hó 1-re, — Szoboszlai út 20. 446

Egy
konyha, fáskamara kiadó, Domb ucca 48. sz. alatt. 488

Park
gondozásához értő kertésznek egyszoba konyha csekély lakbérért kiadó. Poroszlai ut 1-e. 418

3 szobás
lakás, különösen irodának alkalmas, kiadó. Nagy pincehelyiség külön kiadó. Dr. Halász, Piac u. 41. 404

Kiadó
egy szoba, konyha és spájz márc. 15-ére. — Töhötöm u. 10. szám. Köntöskert. 385

Kiadó
2 és 3 szobás lakások Szappanos u. 11. 439

A főtéri Svetits-palotában
az első emeleten egy 4 szobás, háromszobás és garzonlakások kiadók. Értekezhetni Gazdasági Takarékpénztárnál, Király ucca 2. délután 4—6-ig.

István ut
45. szám alatt kétszobás lakás előszobával, mellékhelyiségekkel — bérbe adó májustól. Értekezhetni Hunyadi u. 23. sz. 440

Kiadó
háromszobás modern lakás, fürdőszobás parkettás, május elsejére. Magoss György tér 11. 424

Kiadó
egy szoba, konyha és spájz, üveges veranda, Botond ucca 5. Apaffi uccánál. 417

Varga u. 43.
uccai lakás 3 parkettes szobával, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségeivel, egy különbejáratú udvari, mely most is elfoglalható és két pincelakás május elsejére együtt, vagy szétosztva kiadó. Értekezni Eötvös u. 46. 113

Kiadó
május 1-ére négyszobás uj családi ház, nagy konyhakerttel a Tisztviselőtelep elején. Hunyadi u. 21. Telefon: 10—98. sz. 1833

Négyszobás
villa teljes komforttal, kerttel a Széchenyi — kertben májustól bérbe adó. Máté ingatlaniroda Piac u. 30. 1992

Egy
kis szoba és konyha olcsón márc. 15-ére kiadó. János u. 78. Csapókert. 41

Két szoba,
előszoba irodának, vagy garzonlakásnak kiadó. Piac ucca 63. 135a-8

Háromszobás
előszobás, fürdőszobás uccai földszintes lakás Simonffy uccán parkirozott udvaral bérbeadó. Málé ingatlaniroda Piac u. 30 1991

Kiadó
háromszobás uccai lakás teljes komforttal, Verbőci ucca nyolc sz. 508

Kiadó
háromszobás és kettőszobás tiszta lakások Verbőczi ucca nyolc. 507

Kiadó szoba.
Simonyi ut 5. sz. alatt kiadó egy csinosan butorozott szoba, ugyanott egy takaréktüzhely eladó. x

Butorozott szoba

Szépen
butorozott két ablakos uccai szoba különbejárattal előszobával azonnal kiadó. Esetleg teljes ellátással. — Simonffy u. 39. x

Egy szoba,
konyhás lakás azonnal kiadó. Faragó ucca 8.

Csinosan
butorozott szoba 1, — esetleg 2 ur részére kiadó. Kigyó u. 11. 412

Különbejáratú
udvari bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós u. 26. 370

Egy
udvari bútorozott szoba kiadó, esetleg üresen, konyhával is. — Tóth Kálmán u. 3. 403

Kiadó
egykülönbejáratú, csinosan bútorozott szoba egy-két személynek. — Kossuth u. 26. Baloldal. 393

Bútorozott
uccai szoba, kiadó, napfényes, csöndes lakás, Mester ucca 31. 498

Légfütéses,
modern, különbejáratú bútorozott szoba kiadó, Verbőczy ucca 4. szám, harmadik emelet, 5 ajtó alatt. 496

Csinosan,
bútorozott tiszta különbejáratú szobát keres, fürdőszobahasználattal. Ahol garage van, előnyben. Részletes ajánlatot „Nyiregyháza" jelige alatt a kiadóba kérek. 452

Egy
udvari szoba kiadó, — esetleg üresen konyhával is, Thaly Kálmán u. 3. szám. 403

Csinosan
bútorozott tiszta szoba kiadó, Piac ucca 58. sz. II. lépcső, II. emelet. 497

Üzlet, műhely, raktár

A főtéri Svetits-palotában
üzlethelyiségek, irodahelyiségek, modern kivitelben kiadók. Értekezni Gazdasági Takarékpénztárnál, Király ucca 2. Délután 4—6-ig 009

Üzlethelyiség,
Csapó ucca 18. szám alatt kiadó. Értekezni lehet Nemes cipőüzlet-

Eladó ingóság

Egy
alig használt söntéspult sürgősen eladó. — Cím a kiadóban. 41

Olfott pöszméte,
és gledítschia, eladó — József kir. herceg ucca 12. szám. 504

Szecskavágó
eladó. Szappanos ucca 20. szám. 1979

Férfi,
tavaszi felöltő, női kosztümök és ruhák eladók, Szent Anna ucca 42. sz. özv. Vass Gáborné. 461

Cserépkályha,
fehér, alig használt vaskályha, berakó konyha nagy sütővel, kerti fotelek, képek eladók. — Poroszlay-ut 58. 16

Fodrászberendezés,
két személyes, felszereléssel olcsón eladó. Cim a kiadóban. 472

Eladó
8 vendéglői asztal. Hatvan ucca 59. sörraktár. 464

Eladó ház

Családiház,
olcsón, eladó, Homok ucca 53. szám. 5-a-28

Eladó
egy szoba, konyha, s kamarából álló, Kölcséri ucca 19. számú ház Értekezni lehet a Tiszántúli Mezőgazdasági Hi-

Eladó házak,
földszintes és emeletes kedvező fizetési feltételekkel, Kölcsönös Segélyzőegylet 62

Eladó
négyszobás új családiház, 350 négyszögöl telekkel. — Tisztviselőtelep elején, Hunyadi ucca 24. szám. Telef. 10—98. 1834

Eladó
Csapó ucca legforgalmasabb helyén levő 36 sz. ház uccára két 4 szobás lakással Értekezni Kossuth u. 48. M

Homokkert
Türr István ucca 8. sz. ház eladó. 380

Eladó föld

Egy
házhely van eladó, Egy letkert ucca 14. 484

Sámsoni vámház
melletti, Kondor ucca 3. szám alatti 4000 négyszögöl szőlő és gyümölcsössel, négy szoba, melléképületeivel azonnal bérbeadó, vagy eladó. Értekezni lehet: Szent Anna ucca 4. sz. alatt. 478

Eladó
a Közvágóhidtól két kilométer távolságra 4½ holdas jó kis tanyás birtok, Ondódon a szoboszlói-ut mellett 4 hold I. osztályu, tanyátlan birtok vetéssel, Város alatt a vámospéresi ut mellett 9 hold tanyás, 8 és 4 hold tanyátlan birtokok jutányosan. Értekezni Samu János OFB engedélyesnél Hunyadi ucca 24. 483

Eladó
házak, olcsó vételek! Itt egy jó vétel: Tócóskert, Aczél ucca 14b. sz. *ház* 1100 öl területtel olcsón és a vételárat másfél év alatt kell lefizetni. *kertészetre* igen alkalmas. Kandia ucca 19. sz. szép uri ház, Darabos (Rothermere) ucca 44 számu uriház, Böszörményi-ut 11a. adómentes jövedelmező szép ház. Homok ucca 135. számu, Vargakertben, K Tóth ucca 23b. számu 300 öles bekerített házhely. Ezen ingatlanok minden elfogadható árért sürgősen eladók. Értekezni Samu János irodájában, Hunyadi ucca 24. 483

Házhelynek,
Sestakert, Andrássy úton, kedvező fizetési feltételek, mellett eladók, Hatvan ucca 27. szám alatt. 24-a—9

Elepen
164 kat. hold buzatermő, tanyás birtok eladó. Értekezni Kossuth ucca 48. M

Eladó
Köntöskertben 1 holdas kertészetre is alkalmas fekete föld. Értekezni Kossuth u. 48 M

Eladó állatok

Tizennégy darab
10 hónapos mangalica süldő eladó, Böszörményi útfélen, Nyulasi téglagyár. 503

Eladó
11 darab, 8 hónapos, hizott yorkschirei sertés, Böszörményi út félen, Nyúlasi téglagyárban. 502

Bernáthegyi kutya,
valódi faj, eladó. Értekezhetni lehet Andrássy út 55. szám alatt. 458

Birtok bérlet

180 öl
föld felesbe vagy bérbe kiadó. Károly Ferenc József ut 52. sz. 425-a

Kiadó
a Nagycserén 50 hold tanyásbirtok, azonnal, Debrecen, Nyilastelep, Bíró ucca 13. 459

Ingatlanforgalmi irodák hirdetései

BALÁZS ANDOR OFB. ingatlaniroda, Debrecen, Piac ucca 89 hirdetései:

ELADÓ HÁZAK:

Árpád tér mellett — vendéglős ház jogfolytonossággal, üzlethelyiségekkel.

Apaffy uccában — nagytelkü ház nagy jövedelemmel.

Burgondia uccában főúri kényelemmel berendezett családi ház.

Miklós uccán uri családi ház.

Sarok uccán csinos ház, mely kisebb házért elcserélhető.

Budán emeletes urivilla három 3 szobás lakással, díszkerttel, — esetleg debreceni házzal elcserélhető.

Hajduböszörményben adómentes új ház üzlethelyiséggel

ELADÓ FÖLDBIRTOKOK:

Alkalmi vételek.

Biharnagybajomban 48 hold és 30 hold.

Karcagon 30 hold.

Kisujszálláson 33 — hold.

Nyirábrányban 506 hold.

Mind tanyával, épületekkel, nagyon olcsó áron.

ELADÓ TÉGLAGYÁRAK.

Körösladányban és Biharhanbajomban.

KERESEK MEGVÉTELRE ÉS HASZONBÉRLETRE.

földbirtokokat 10 holdtól felfelé.

A TISZAVIDÉKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE ingatlanforgalmi osztályának hirdetései:

ELADÓ FÖLDEK:

Szepesen 21 hold,

Bánkon 20 hold,

Bellegelőn 8 hold

Négyszáz holdas birtok eladó, hétszobás lakással és gazdasági épületekkel

ELADÓ HÁZAK:

Csokonai uccán,

Borz uccán.

Maróthy György uccán.

Balthyányi uccán.

11 járatu malom, nagyobb vidéki városban

HASZONBÉRLET

Debrecenben.

Gyártelep, 3000 négyszögöl kiterjedésü telekkel, Debrecenben.

Keresünk megvételre 80—100 kat. hold terjedelmü földbirtokot, lehetőleg, Szabolcs, — Szatmár megyében.

Felvilágositás nyerhető

TISZAVIDÉKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNÉL, (Royal-épület).

Hunyadi u. 2. Telefon: 17—49 szám.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. — a TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.